

N° 3 7.05-8-1985

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΔΕΚΑΗΜΕΡΟ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

Το δεκαήμερο πολιτιστικών εκδηλώσεων 1985 στην Κόνιτσα έληξε.

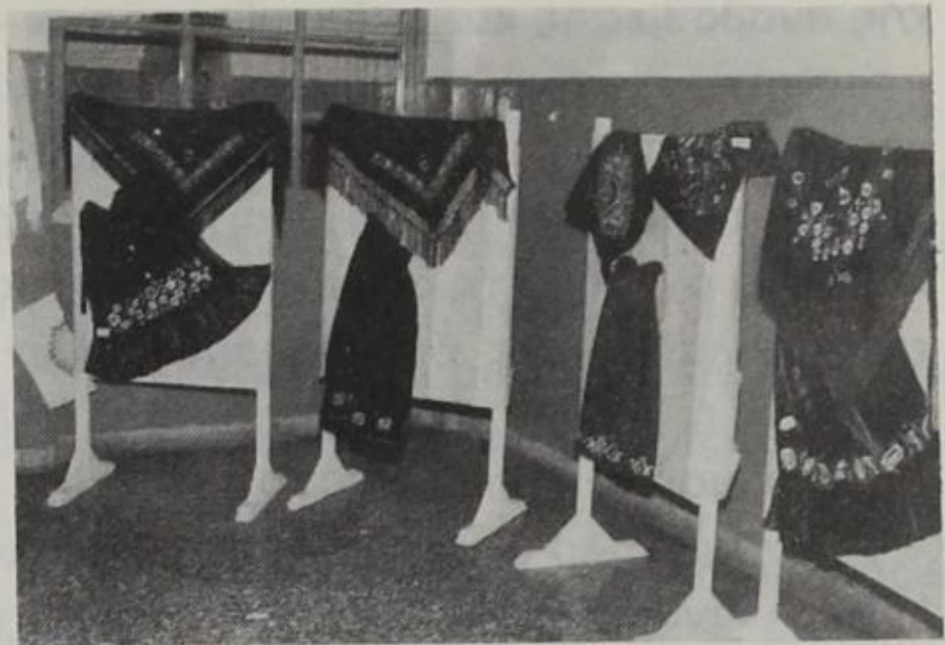
Κρίσεις και σχόλια ακούστηκαν και θ' ακουστούν πολλά. Σίγουρα δεν μπορούν να συμφωνούν όλοι σ' όλα.

Γενικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι οι οποιεσδήποτε πολιτιστικές εκδηλώσεις, για να 'χουν ουσιαστική αξία και σημασία για έναν τόπο, πρέπει ν' αποτελούν το ξέσπασμα, την έκφραση μιας ολόχρονης πολιτιστικής δραστηριότητας και προσπάθειας. Από την άλλη μεριά κανένας δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι τα πολιτιστικά εφταήμερα ή δεκαήμερα είναι εκδηλώσεις χωρίς κανένα πολιτιστικό περιεχόμενο. Πολιτισμός δεν είναι μόνον δημιουργία σε ατομικό ή συλλογικό επίπεδο, αλλά και ψυχαγωγία και απόλαυση από τη θέαση, την ακρόαση ή τη βίωση - συναισθηματική ή διανοητική - της δημιουργίας άλλων, που με τη σειρά τους γονιμοποιούν τη σκέψη και κινούν σε δημιουργία.

Αρκεί αυτοί που καλούνται να προσφέρουν -είτε θέατρο λέγεται αυτό, είτε τραγούδι - να μην υποβαθμίζουν την πολιτιστική τους παρουσία.

Στο πρόγραμμα πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου Κόνιτσας, που παραθέτουμε στο τέλος για την ιστορία, αλλά και για σχολιασμό, διακρίνονται και τα δύο παραπάνω στοιχεία. Τόσο οι εκθέσεις, όσο και οι εκδηλώσεις: ποιητική βραδιά, παιδικό απογευματινό, συζητήσεις, λαϊκό γλέντι, εκφράζουν τις δημιουργικές προσπάθειες των ίδιων των Κονιτσιωτών. Το πόσο πέτυχαν είναι μια άλλη υπόθεση, που, ασφαλώς, δεν εξαρτάται μόνον από τη θέληση και την προσπάθεια των λίγων επώνυμων.

Αλλά και το υπόλοιπο πρόγραμμα-βραδιά θεάτρου, κινηματογράφου κλπ. - περιλάμβανε αξιόλογα θέματα, τα οποία,

Έργα γυναικών της Κόνιτσας που εκτέθηκαν κατά το Πολιτιστικό δεκαήμερο.

πέρα από την ψυχαγωγία, προβλημάτισαν τους κοινωνούς - θεατές.

Μια γενική διαπίστωση είναι η μικρή συμμετοχή του κόσμου. Είναι ένα πρόβλημα γενικότερο που πρέπει να μελετηθεί προσεκτικά και να υιοθετηθούν δραστηριότητες τέτοιες, οι οποίες θα το κάνουν λιγότερο οξύ.

Επίσης δεν έλειψαν οι οργανωτικές ατέλειες.

Πέρα απ' αυτά, όμως, υπάρχουν και πολλά θετικά στοιχεία, όπως ο ενθουσιασμός των παιδιών στις εκδηλώσεις που οργανώθηκαν από το Σύλλογο Γυναικών, το «δόσιμο» και ο βαθμός αρτιότητας των χορευτικών μας συγκροτημάτων, η εξαιρετική παρουσίαση από τον Β. Κυρίτση της ζωής και του έργου του ΜΠΕΡΛΤΟΛΤ ΜΠΡΕΧΤ κ.ά.

Ιδιαίτερο σχολιασμό κάθε βραδιάς δε θα κάνουμε. Θα σταθούμε, όμως, για λίγο στο πρόγραμμα της Δευτέρας, 5 Αυγούστου, γιατί, σίγουρα, η απάντηση στους προβληματισμούς που γέννησε η εισήγηση του κ. Σπ. Εργολάβου, αντιδημάρχου του Δήμου Ιωαννιτών και η συζήτηση που ακολούθησε, θα επηρεάσουν τη μελλοντική πορεία των πολιτιστικών εκδηλώσεων.

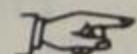
Ο εισηγητής, αφού αναφέρθηκε στην πολιτιστική κρίση που περνάει ο τόπος μας, επισήμανε την ανάγκη της πολιτιστι-

Μια βραδιά από το πολιτιστικό δεκαήμερο του Δήμου Κόνιτσας ήταν αφιερωμένη φέτος στο περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ».

Η βραδιά καλύφτηκε με εισήγηση της Σ.Ε., που είχε περισσότερο ενημερωτικό χαρακτήρα, και συζήτηση γύρω από τα τεχνικά και λοιπά προβλήματα της έκδοσης, η οποία χάρη στο πραγματικό ενδιαφέρον των φίλων του περιοδικού ήταν ουσιαστική και προσδιοριστική για τη μελλοντική του παρουσία.

Με λίγα λόγια, διατυπώθηκαν οι ακόλουθες απόψεις:

- Το περιοδικό να αναζητά την ύλη μέσα στην καθημερινή, ζωντανή επικαιρότητα της περιοχής, η δε ενασχόλησή του με τα γενικά θέματα, να γίνεται πάντα με άμεση συσχέτιση των επιδράσεών τους στην περιοχή.
- Να βοηθά στην επισήμανση και τη λύση των προβλημάτων της επαρχίας. Να ωθεί

Έργα ξυλογλυπτικής και μεταλλοπλαστικής του Κέντρου Παιδικής Μέριμνας

2) Να γίνει κατασκευή πεζόδρομου (γκαλντερίμι) από πέτρινη γέφυρα Βοϊδομάτη δια μέσου της χαράδρας του Βίκου και συνέχεια έως Αγίους Αναργύρους όπου και το σπήλαιο που γίνονται έρευνες από παλαιοντολόγους κ.ά. του Αγγλικού Πανεπιστημίου (βλεπ. περιοδικό ΚΟΝΙΤΣΑ Δεκέμβριος 1984 τεύχος 60) και συνέχεια στη γέφυρα Παπίγκου - Αρίστης, αυτά πάντα συνδυασμένα με τα άλλα έργα της χαράδρας του Βίκου, τον τουρισμό του Παπίγκου, της Αρίστης, το σχεδιαζόμενο χιονοδρομικό κέντρο στο βουνό Πάπιγκο, κα-

θώς και το σχεδιαζόμενο τελεφερίκ από τον Αώο Κόνιτσας.

3) Να γίνει οδική σύνδεση της Άνω Κλειδωνιάς με το Πάπιγκο δια μέσου του δρόμου προσπελάσεως βοσκοτόπων Κλειδωνιάς. Έτσι θα προσφερθεί στον τουρισμό ένα πανόραμα ομορφιάς και απολαυστικής δροσιάς, από τις λίγες που μπορεί να προσφέρει η ελληνική φύση.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας
ΤΖΙΟΥΒΙΛΛΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Εξαίρετες οι πολιτιστικές εκδηλώσεις και φέτος στην όμορφη Καστάνιανη, που συνεχίζεται η παράδοση απ' την εποχή της Εθν. αντίστασης ακόμη, όταν τέλεια οργανωμένος θίασος από νέους του χωριού παίζανε και σ' όλα τα γύρω χωριά μέχρι Επταχώρι, Πεντάλοφο κι Αύγερινό Μακεδονίας, το επίκαιρο τότε έργο «Μάρτυρες και εκδικητές». Φέτος 25η και 26η Ιουλίου χορός στην Πλατεία μέχρι τις πρωινές ώρες.

27η Βράδυ διασκέδασαν τον κόσμο οι νέοι του χωριού με δικό τους συγκρότημα από κλαρίνο, βιολί, δύο ακορντεόν, κιθάρα, ντέφι.

28η Εκδρομή στο γραφικό εκκλησάκι της Αναλήψεως, στο υπέροχο βουνό, και δύο συνεχή βράδια κλιμάκιο της Εθνικής Λυρικής Σκηνής δημιούργησε μια ανώτερη ξεχωριστή ατμόσφαιρα. 2 Αυγούστου, Μουσικοποιητική βραδυά αφιερωμένη σε Ηπειρώτες ποιητές, και στις 3 Αυγούστου το βράδυ παίχτηκε με απόλυτη επιτυχία το θεατρικό έργο του Γρ. Ξενόπουλου «ο πειρασμός». Μεγάλο μπράβο σ' όλους τους νέους, που τώρα σε γενική συνέλευση αποφασίστηκε να κάνουν και Λαογραφικό Μουσείο. Τους ευχόμαστε αμείωτη νά'ναι η προσπάθειά τους.

Α.Π.

την προσπάθεια οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης του τόπου.

- Να μην αλλάξει το μέχρι τώρα πνεύμα του περιοδικού. Να κρατηθεί ακομμάτιστο αλλά πλατιά πολιτικό.
- Να διατηρήσει τον ενωτικό του χαρακτήρα, αποφεύγοντας τις εμπάθειες, να είναι ανοιχτό στο δημοκρατικό διάλογο, να προωθεί τον προβληματισμό, να αντιπαραθέτει απόψεις, να βγάζει τις αντιθέσεις, να γονιμοποιεί τις ιδέες και να παρεμβαίνει αποφασιστικά στην πολιτιστική ζωή της επαρχίας.
- Να γίνει μέσο έκφρασης και ανάδειξης του πνευματικού δυναμικού της επαρχίας και εργαστήριο παραγωγής στελεχών που θα προωθήσουν εποικοδομητικές δραστηριότητες με στόχο το ζωντάνεμα της περιοχής.
- Τονίστηκε η ανάγκη ύπαρξης ενός χώρου, που θα λειτουργεί σαν στέκι ή σαν μια λέσχη, που θα διευκολύνει σε πρακτικό επίπεδο τη λειτουργία του περιοδικού, αλλά και θα δίνει τη δυνατότητα να συναντώνται και να ανταλλάσσουν απόψεις όλοι όσοι θα ήθελαν να συνεργαστούν με τη Σ.Ε.
- Να επιδιώξει η Σ.Ε. διασύνδεση με τα χωριά της επαρχίας.
- Να έχει σαν στόχο της τη μηνιαία έκδοση, για να πάψει το περιοδικό και είναι ανε-

πίκαιρο.

- Να ενημερώνει αντικειμενικά και να στέκεται κριτικά απέναντι στα γεγονότα και τα πρόσωπα που καθορίζουν τη ζωή του τόπου. Να εκφράζει το κοινό αίσθημα.

Προσθέτουμε ότι ένας από τους στόχους πρέπει να είναι η κοινωνική και ιστορική έρευνα.

Οι φίλοι του περιοδικού, ακόμη, στην προσπάθειά τους να βοηθήσουν τη Σ.Ε. κατέθεσαν την πείρα τους σε ένα σωρό προβλήματα πρακτικά και τεχνικά, που αφορούν στην εκτύπωση, διακίνηση και προώθηση του περιοδικού.

Εμείς τα μέλη της Σ.Ε., που βρισκόμαστε ακόμη σε στάδιο ανιχνευτικό και προσπαθούμε να βρούμε το κλίμα μας, που δεν «έχουμε δέσει τους ρυθμούς μας» και μας λείπει η πείρα, θεωρούμε τη συζήτηση αυτή πραγματική προσφορά και πιστεύουμε πως, ως ένα σημείο, δικαιώνει και τις δικές μας απόψεις για τους στόχους του περιοδικού, που δεν απέχουν από τις δικές τους.

Φυσικά ο διάλογος δεν εξαντλήθηκε με τη συζήτηση της 12ης Αυγούστου. Μένουμε πάντα ανοιχτοί στην επικοινωνία με όλους τους φίλους, όπου κι αν βρίσκονται, και περιμένουμε τις κρίσεις και τις απόψεις τους.

Σ.Ε.

Από τη ζωή της Πυρσόγιαννης

Το πρόβλημα της προίκας των κοριτσιών, που παντρεύονταν τα παλιά χρόνια στην Πυρσόγιαννη, αλλά και στα άλλα χωριά της Κόνιτσας ήταν ένα από τα σοβαρότερα για τους γονιούς.

Όταν μάλιστα, στην οικογένεια δεν ήταν άνδρας, που να ταξίδευε και με τις οικονομίες του να ενίσχυε κάπως τη φαρμειά του με εμβάσματα, η θέση μιας χήρας μάνας ή απροστάτευτης κοπέλας, ήταν πίο τραγική.

Για το λόγο αυτό, κάθε κορίτσι, που γεννιούνταν, έβαζε σε σκέψη τους γονιούς του για τα προικιά του.

Πως θα τα καταφέρει να ετοιμάσει το γοίκο με τα υφαντά, τα μάλλινα στρωσίδια, τα σαϊσματα, τις φλοκωτές βελέντζες, τα κελίμια και την τσέργα, που ήταν τα βασικά είδη για το καινούργιο νοικοκυριό της νιόπαντρης κοπέλας;

Κι όταν τα κορίτσια γεννιούνταν το ένα κοντά στο άλλο, τα πράγματα ήταν ακόμα δυσκολότερα.

Η δόλια μάνα που τυραννιούνταν να κρατάει στο κατώι της δυο-τρεις προβατίνες και καμιά γίδα για το λίγο γάλα και το βούτυρο, αλλά προπαντός το μαλλί τους, που το μάζευε φλόκο φλόκο, ετοιμάζε στον αργαλειό τα βλάρια (τόπια), το δίμιτο και το φλοκάτο και ύφαινε τα άλλα μάλλινα στρωσίδια, όσο να συμπληρωθεί ο γοίκος.

Όταν έρχονταν η καλή ώρα με το καλό προξενειό και γίνονταν οι αρραβώνες, αλλάζοντας δαχτυλίδια, καλούνταν οι ραφτάδες του χωριού στο σπίτι της νύφης να ράψουν τα νυφικά σεγκούνια και να κεντήσουν με μεταξωτές κλωστές και μεταξωτά γαιϊτάνια την καλή νυφιάτικη φλοκάτα και την τσιπούνα, με τα πολλά λαγγιόλια.

Οι ραφτάδες καθισμένοι σταυροπόδι στα μπάσια του οντά, πάνω στα σαϊσματα από τραγόμαλλο, έκοβαν με την ψαλίδα τα βλάρια του δίμιτου ή το φλοκάτο στα μέ-

τρα της κοπέλας με ευχές, για τα καλά σχολάσματα και να είναι τυχερά και δέχονταν τα κεράσματα της οικογένειας από τα χέρια της μέλλουσας νύφης.

Τα πλούσια τραπεζώματα των ραφτάδων, πρωί - μεσημέρι - βράδυ, ήταν καθιερωμένα σε κάθε σπίτι, που πήγαιναν να ράψουν προικιά και το γεγονός έπαιρνε εορταστικό και χαρμόσυνο χαρακτήρα, ανάμεσα στους συγγενείς, γειτόνους και φίλους, που ο καθένας συνέβαλε με προσφορές στο τραπέζι: άλλος με κρασιά, άλλος με πίτες, τηγανίτες, κοτόπουλα, κ.ά.

Και οι ραφτάδες από τη μεριά τους φρόντιζαν και έβαζαν όλη την τέχνη τους να κεντήσουν με μεράκι, τα μοχλιά της φλοκάτας, με μπρεσίμια και γαιϊτάνια μεταξωτά. Τη γαρνίριζαν στις μασχάλες και στον ποδόγυρο με ρούχο (ένα ύφασμα βελουδένιο, κατιφέ κόκκινο) να προστατεύει τις άκρες της φλοκάτας από το ξέφτισμα του υφαδιού.

Το ίδιο ενδιαφέρον έδειχναν οι ραφτάδες και στην τσιπούνα την καλή, με τα πολλά λαγγιόλια, που τη στόλιζαν με τμπρατινά και τα σερίτια.

Τέτοιοι ραφτάδες στην Πυρσόγιαννη ήταν ο Παπαγιώργης, ο Κώτσιο Παγούνης, ο Μήτρο Παγούνης (ο Μπάσιος) και ο γιός του ο Τέλης.

Αυτοί ήταν οι τελευταίοι ραφτάδες μέχρι το 1940. Με το θάνατό τους, έσβησε η λαϊκή αυτή τέχνη, αλλά και με τον πόλεμο και την κατοχή εξαφανίστηκαν και τα έργα τους, που ξεπουλήθηκαν για μια μπουκιά ψωμί και σκορπίστηκαν στη Μακεδονία και την Αλβανία. Όπου σώζεται καμιά φλοκάτα ή τσιπούνα, φυλάγεται από την οικογένεια σαν αντίκα.

Ο πολιτισμός και οι ευρωπαϊκές μόδες ντυσίματος επέδρασαν και στα χωριά αυτά της Κόνιτσας και εξαφάνισαν τις γραφικές παραδοσιακές στολές του τόπου. Αν και τα πρώτα σημάδια ότι θα συμβεί κάτι τέτοιο είχαν φανεί στην Πυρσόγιαννη από το 1924: Τέσσεριςπέντε νέοι, τότε, στο

Ένα πρόγραμμα μελέτης για τα προβλήματα και την καλύτερη αξιοποίηση των Μαθητικών Εστιών, που εκπονεί ειδική επιτροπή του Νομαρχικού Συμβουλίου Ν. Ιωαννίνων, μας δίνει την αφορμή να διατυπώσουμε κάποιες σκέψεις πάνω στο θέμα και να ενημερώσουμε για την όλη πορεία της προσπάθειας.

Η ζωή στα ιδρύματα δύσκολη από τη φύση της, αφού το άτομο αναγκάζεται να βγει από τη ζεστασιά της οικογενειακής εστίας, να μπει σ' ένα ρυθμό ζωής άγνωστο, κοινοβιακό, καταθέτοντας, ως ένα σημείο, τις ιδιαιτερότητές του και τις προσωπικές του επιθυμίες, γίνεται ακόμη πιο δύσκολη, όταν συναντά την αδιαφορία και ακόμη χειρότερα την εχθρική στάση του κοινωνικού περίγυρου.

Ποιός από μας ενδιαφέρθηκε ποτέ για τον τρόπο ζωής των 130 παιδιών που φιλοξενεί η Μ.Ε. Κόνιτσας ή των παιδιών των άλλων ιδρυμάτων της πόλης μας;

χωριό, ο Κώτσιο Γαλάνης, ο Νίκο Μπαζιούκας, ο Βασίλης Τζιάτζιος Χρυσάφης, και ο Γιώργο Βάτσικας (αν δε με απατά η μνήμη μου) πρωτοπόρησαν στο να καταργηθεί η φλοκάτα, κατ' αρχήν, σαν περιττή, δυσβάστακτη και πολυέξοδη και σε συνέχεια όλα τα σεγγούνια με παλτά.

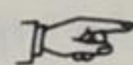
Ήταν και οι τέσσερις νιόπαντροι. Απ' αυτούς ο Νίκο Μπαζιούκας, που ήταν φραγκοράφτης (έραβε φράγκικα ρούχα: παλτά, σακκάκια, παντελόνια), έπεισε τους άλλους και έραψαν παλτά από κουβέρτες, που είχαν φέρει από τη Μικρά Ασία, στις γυναίκες τους. Όρισαν μια Κυριακή να πάνε όλες μαζί στην εκκλησία και να κάνουν την πρώτη εμφάνισή τους στο χωριό με παλτά χωρίς φλοκάτες.

Πήγαν στον άγιο Νικόλαο πρωί - πρωί και

Ζούμε δίπλα τους, ζουν δίπλα μας, τόσο κοντά και τόσο μακριά ταυτόχρονα. Θυμάστε τα ιδρύματα αυτά μόνο όταν κάποιο περιστατικό ταραζει τα λιμνάζοντα νερά της μικρής μας πόλης. Και τότε η διάθεσή μας, καθαρά επικριτική, εξαντλείται σε ηθικολογίες, ενώ παράλληλα αναζητούμε ενόχους στα ίδια τα παιδιά ή στο προσωπικό των ιδρυμάτων που «δεν κάνει καλά τη δουλειά του».

Τώρα η προσπάθεια του Νομαρχιακού Συμβουλίου να βοηθήσει τις Μ.Ε. του νομού, μας προκαλεί να δοκιμάσουμε το μέτρο του ενδιαφέροντός μας και ανοίγει την προοπτική για ουσιαστική συμμετοχή στη λύση των προβλημάτων των ιδρυμάτων αυτών.

Αλλά ας γίνει η αναφορά σε όλο το ιστορικό του θέματος: Στις 26 - 4 - 85 συνήλθε το Νομαρχιακό Συμβούλιο και συζητήσε το θέμα της φθίνουσας πορείας των Μ.Ε. Δολιανών και Κόνιτσας, Πλαισίων και Πωγωνιανής. Στη συζήτηση πήραν μέρος

μπήκαν στο γυναικωνίτη της εκκλησίας. Όταν τελείωσε η λειτουργία όμως και γέμιζε η πλατεία έξω από την εκκλησία με κόσμο, που είχαν την περιέργεια να δουν τις νύφες με τα παλτά, αυτές ντρεπόντουσαν να βγουν στον κόσμο και κλείστηκαν στο γυναικωνίτη. Έπαθαν τρακ.

Τις έβγαλαν από την εκκλησία σχεδόν με το ζόρι οι δικοί τους, για να δεχθούν ανάλογα τα κολακευτικά σχόλια από τους νεότερους, που συμφωνούσαν με την αντικατάσταση της φλοκάτας, ενώ δεν έλειψαν τα φαρμακερά κουτσομπολιά και κατηγορίες από τις γριές και τους γερόντους, που έβλεπαν με το ξεκίνημα αυτό το τέλος του κόσμου.

Άλλος κόσμος! Άλλες εποχές!

Ι. Μαυρομάτης

οι Δ/ντές των παραπάνω Μ.Ε και οι αντίστοιχοι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι οποίοι εξέθεσαν την κατάσταση που επικρατεί στα ιδρύματα.

Ειδικότερα τα θέματα που απασχόλησαν τη συνδρίαση ήταν:

- Πού οφείλεται η φθίνουσα πορεία της Μ.Ε.
- Εκτίμηση προοπτικών των μονάδων με το παρόν σχήμα (σαν Μ.Ε.) και σε συνδυασμό με πρόγραμμα ανέγερσης σχολικών κτιρίων στην περιοχή.
- Προτάσεις για πιθανή εναλλακτική χρήση της Μ.Ε. σε σχέση με ΝΕΟΛΑΙΑ ή κάτι άλλο.

Τελικά αποφασίστηκε να εξεταστεί αρχικά η κάθε μια περίπτωση χωριστά με ειδικότερες συσκέψεις και στη συνέχεια να γίνει μια ενιαία συζήτηση από την οποία θα προκύψει η τελική εισήγηση, που θα γίνει στο Ν.Σ.

Στις συσκέψεις αυτές λαμβάνουν μέρος εκτός από το Δ/ντή της Μ.Ε., το Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο, το Νομαρχιακό Σύμβουλο της Επαρχίας και εκπρόσωποι της Τ.Α. των γύρω Κοινοτήτων, των τοπικών φορέων, καθώς και κάτοικοι της περιοχής που θα μπορούσαν να έχουν άποψη για το θέμα.

Στην πόλη μας η συζήτηση αυτή πραγματοποιήθηκε στις 12-8-85. Παρά τη ζωτικότητα του θέματος και παρόλο που κλήθηκαν πολλοί, τελικά παραβρέθηκαν: Ο Νομαρχιακός Σύμβουλος, ο Δ/ντής της Μ.Ε. Κόνιτσας, οι πρόεδροι των Συλλόγων Δασκάλων και Γυναικών, ο Πρόεδρος της Κοινότητας Πυρσόγιαννης και εκπρόσωπος της Επιτροπής του Ιδρύματος.

Η συζήτηση ήταν πολύωρη, μελετήθηκαν η κατάσταση και τα προβλήματα του ιδρύματος και τελικά διαπιστώθηκε ότι η Μ.Ε. Κόνιτσας δεν είναι άμεσα προβληματική, είναι βιώσιμη, φιλοξενεί 130 παιδιά, δεν ακολουθεί φθίνουσα πορεία, μια και ο αριθμός των μαθητών δε μειώθηκε τα

3 τελευταία χρόνια, και υπάρχει η προοπτική να συμπληρωθεί η δυναμικότητά της με σπουδαστές των Τ.Ε.Ι., αν τελικά χρησιμοποιηθεί γι' αυτό το σκοπό το Αναγνωστοπούλειο Ίδρυμα.

Όλα αυτά όμως δεν σημαίνουν ότι η Μαθητική μας Εστία δεν έχει προβλήματα ή πως δεν υπάρχουν προοπτικές για καλύτερη αξιοποίησή της και ανετότερη διαβίωση των μαθητών σε ένα περιβάλλον περισσότερο ανθρώπινο και ζεστό. Έτσι διατυπώθηκαν οι εξής προτάσεις:

- Να αναμορφωθούν οι θάλαμοι με την προσθήκη κάποιου τραπεζιού, μιας μικρής βιβλιοθήκης, καρέκλας, κομοδίνου, αν είναι δυνατό και να μειωθεί ο αριθμός των κρεβατιών σε κάθε θάλαμο.
- Να διαμορφωθούν αθλητικοί χώροι (γήπεδα μπάσκετ, βόλεϊ, τένις). Υπάρχει χώρος 4 στρεμμ. μπροστά στην Εστία, που έχει παραχωρηθεί από το Δήμο και μένει αναξιοποίητος.
- Να δεθεί η Μ.Ε. με τον ευρύτερο χώρο της Κόνιτσας. Κάτι τέτοιο θα επιτευχθεί με μια αμφίδρομη προσπάθεια της Μ.Ε. και των φορέων της Κόνιτσας. Για παράδειγμα, κάποιες εκδηλώσεις θα μπορούν να προγραμματίζονται στους άνετους χώρους της Εστίας ή η Εστία να καλεί σε δικές της πολιτιστικές δραστηριότητες του κόσμου της πόλης.
- Να στρωθούν οι δρόμοι που οδηγούν στην Εστία, για να είναι ευκολότερη η πρόσβαση.
- Να λειτουργήσουν τμήματα της Ν.Ε.Λ.Ε. π.χ. γραφομηχανής ή θεατρικό τμήμα, με στόχο να δοθεί διέξοδος δημιουργική στον ελεύθερο χρόνο των παιδιών του ιδρύματος.
- Τρεις καθηγητές (Φιλολόγος, Φυσικός, Μαθηματικός) να παραδίδουν φροντιστηριακά μαθήματα και να βοηθούν τα παιδιά στη μελέτη.
- Να διαμορφωθεί ένα σαλόνι, όπου οι μαθητές θα μπορούν να κάθονται, να συζη-

ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

Το παλιό γεφύρι

Πολλά έχουν γραφεί κατά καιρούς για το κατόχρονο γεφύρι της Κόνιτσας είναι το καμάρι της πόλης και πολλοί επισκέπτες το χαίρονται και το θαυμάζουν, όλες τις εποχές.

Δημιούργημα και καύχημα της λαϊκής αρχιτεκτονικής των ντόπιων μαστόρων, είναι το σπουδαιότερο τεχνικό αξιοθέατο στην πόλη μας.

Μαζί με τις φυσικές ομορφιές της περιοχής, αποτελεί πόλο έλξης πολλών επισκεπτών που το γνώρισαν από τα βιβλία ή τις τηλεοπτικές προβολές.

Αυτό το σπάνιο ανθρώπινο κατασκεύασμα, που άντεξε στο διάβα τόσων χρόνων και πολέμων, σήμερα δε βρίσκεται σε καλή κατάσταση.

Αντί να αξιοποιηθεί ο γύρω χώρος με εξέδρες στα βράχια, καθίσματα, φωτισμό κ.λ.π. (όπως είχαμε προτείνει κάποτε στο Δήμο), το τοπίο υποβιβάζεται καθημερινά από τον άνθρωπο και η γέφυρα φθίνει.

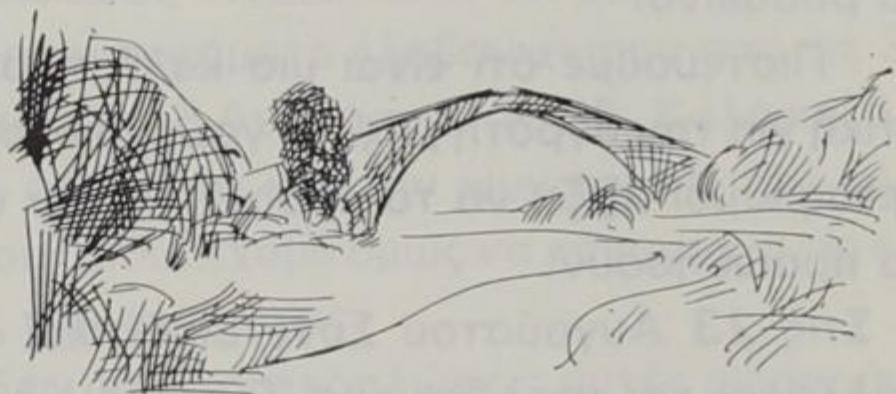
Να πως έχουν τα πράγματα, αυτή τη στιγμή.

Από το κάτω μέρος της καμάρας έπεσε ένα κομμάτι σοβάς και φαίνονται τα σίδερα.

Στο επάνω μέρος, έχουν χαλαστεί τα πεζούλια σε σημείο που το πέρασμα της γέφυρας να είναι επικίνδυνο. Φόβος είναι μήπως πέσει στο ποτάμι κανένα παιδί.

Αυτά τα πεζούλια τα χαλάνε κυρίως παιδιά που ρίχνουν τις πέτρες στο νερό κάνοντας χάζι με το «μπλουμ» που ακούγεται καθώς πέφτουν στο ποτάμι.

Πριν τέσσερα χρόνια είχαμε απευθυνθεί με το Δήμαρχο στην Αρχαιολογική Υπηρεσία και ως τώρα δεν ενδιαφέρθηκε κανένας να φτιάξει τη ζημιά. Αν προσθέσουμε και τα χάλια του γύρω από το γεφύρι χώρου με τα λογής λογής μπάζα κι απορρίματα που είναι σκόρπια εδώ κι εκεί, μπο-

Η γέφυρα της Κόνιτσας (Σκίτσο Ζήκου Δέδου)

ρεί ο καθένας να φαντασθεί τι εικόνα παρουσιάζει σήμερα αυτό το άλλοτε θαυμάσιο τοπίο.

Έτσι, ο μοναδικός αυτός χώρος αρχιτεκτονικής κατασκευής και φυσικής ομορφιάς, είναι αυτή τη στιγμή όχι αξιοθέατο καύχημα αλλά ανθρώπινης αδιαφορίας λυπηρό κατόντημα! Ως τότε;

Από τη στήλη αυτού του μικρού περιοδικού στέλνουμε εναγώνιο Σ.Ο.Σ. σε κάθε κατεύθυνση.

Σωτ. Τουφίδης

τούν, να παίζουν σκάκι, να βλέπουν τηλεόραση.

- Να γίνουν προσπάθειες για να εφοδιαστεί το ίδρυμα με ένα στερεοφωνικό συγκρότημα, και βίντεο, αν είναι δυνατό.
- Τέλος το καλοκαίρι και στις περιόδους των διακοπών θα μπορεί η Μ.Ε. να είναι ανοιχτή στο πρόγραμμα του Κοινωνικού Τουρισμού.

Πιστεύουμε ότι οι προτάσεις που διατυπώθηκαν είναι πολύ σημαντικές, αλλά κινδυνεύουν να μείνουν στο επίπεδο του λόγου. Το περιοδικό μας, από τη μεριά του, θα ανακινεί συνεχώς το θέμα μέχρι την τελική υλοποίηση των στόχων και θα στέκεται πάντα πολύ κοντά στα προβλήματα της Μαθητικής Εστίας.

Σ.Ε.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΑ

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΝΕΑ

- Ο Γεωργικός Συν/σμός Καλλιθέας θα διαθέσει φέτος τα βιομηχανικά ροδάκινα στο εργοστάσιο του κ. Ζακόπουλου, στην τιμή των 32 δρχ. το κιλό. Από πληροφορίες που έχουμε ο κ. Ζακόπουλος προσφέρεται ακόμα να στήσει το εργοστάσιό του στην Κόνιτσα, αν οι παραγωγοί είναι διατεθειμένοι να φυτέψουν στον κάμπο το βιομηχανικό ροδάκινο.

Πιστεύουμε ότι είναι μια καλή προοπτική για τον αγρότη μας. Οι γεωργικοί συνεταιρισμοί αξίζει να το προσέξουν και να το προωθήσουν.

- Στις 23 Αυγούστου Συνεταιριστικοί υπάλληλοι και στελέχη της Ένωσης Κόνιτσας θα επισκεφθούν τη γειτονική Αλβανία. Την επίσκεψη αυτή ο υπουργός Εξωτερικών κ. Κάρολος Παπούλιας την αγκάλιασε και βοήθησε για την πραγματοποίησή της. Οι επισκέπτες θα είναι φιλοξενοούμενοι του Υπουργείου Γεωργίας της Αλβανίας.

- Οι λύκοι έκαναν θραύση και φέτος. Πολλοί κτηνοτρόφοι παραπονούνται για τις απώλειες που τους προξενούν. Στις περιπτώσεις αυτές αν ο κτηνοτρόφος φέρει μια βεβαίωση για το ύψος της ζημίας (από την Αστυνομία ή γεωπόνο ή κτηνίατρο) και η ζημιά υπερβαίνει το 20%, τότε επιδοτείται η αντικατάσταση κατά 50%. Στην περίπτωση των βοοειδών δεν υπάρχει όριο στο ύψος της ζημιάς. Το όριο 20% που αφορά τα αιγοπρόβατα είναι μεγάλο και στερεί στους κτηνοτρόφους τη δυνατότητα να αντικαταστήσουν τα ζώα τους αγόγυστα.

- Στην Κοινότητα Λυκόρραχης έγινε τεχνητή σπερματέγχυση σε 2.700 πρόβατα, με σκοπό τη μελέτη των αποτελεσμάτων της εφαρμογής του συγχρονισμού των οίστρων και της τεχνητής σπερματέγχυσης στα πρόβατα. Βέβαια αυτό δεν είναι γενε-

τική βλετίωση. Σήμερα δεν υπάρχει σταθερή ράτσα στα πρόβατα της Κοινότητας, «με λίγα λόγια τραχανάς» όπως είπε χαρακτηριστικά ένας κτηνοτρόφος. Η ανεξέλεγκτη βελτίωση με εισαγωγή στο κοπάδι κάθε είδους αρσενικού μπορεί να προκαλέσει γενετική υποβάθμιση αντί βελτίωση. Σήμερα, για πρώτη φορά, θα γίνει μελέτη για τη γενετική βελτίωση του ζωικού Κεφαλαίου της Κοινότητας. Τη μελέτη θα κάμουν οι καθηγητές της Ανωτάτης Γεωπονικής Αθηνών κ. Ροσδάκης και Παπαδόπουλος που για το σκοπό αυτό επισκέφθηκαν τον Ιούλιο τις Κοινότητες Πλαγιάς και Λυκόρραχης.

- Ποιός είδε μαντρί να καίγεται και στάβλο να καπνίζει. Το τραγούδι αυτό χόρεψε ζωέμπορας μαζί με τα θύματά του, αφού είχε κλείσει τη δουλειά και τα ζωντανά τα είχε φορτώσει για την αγορά. Μετά έγινε άφαντος. Σήμερα ο νέος νόμος περί Συνεταιρισμών, δίνει το δικαίωμα της εμπορίας στους συνεταιρισμούς. Σήμερα οι κτηνοτρόφοι έχουν εξασφαλισμένη τη διάθεση του γάλακτος (εργοστάσιο Δωδώνη). Καιρός είναι το κρέας να βρει το φυσικό του δρόμο από τον κτηνοτρόφο στην κατανάλωση. Οι Κοινότητες Πλαγιάς και Λυκόρραχης θα πρέπει να πρωτοπορήσουν. Έχουν όλες τις προϋποθέσεις με τα έργα υποδομής που γίνονται εκεί. Ας ξεκινήσουν...

- Τώρα που το ξηραντήριο της Ένωσης θα μπει σε λειτουργία ο «υπεύθυνος συντηρητής» πρέπει να το καθαρίσει από το καλαμπόκι που είναι μέσα από περίσου γιατί είναι σίγουρο ότι θα καεί το μηχάνημα. Η Ένωση πρέπει να απασχολήσει ένα συντηρητή, γιατί ήδη έχει μηχανήματα εκατομμυρίων. Να μην είμαστε ακριβοί στα πίτουρα και φτηνοί στο αλεύρι.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ 120 ΧΡΟΝΙΑ (1863-1984)

Η 30η Σεπτέμβρη του 1984, για την Λαγκάδα ήταν μια μέρα όπως ιδιαίτερη, εξ αιτίας του γεγονότος ότι απόγονοι παλαιών Λαγκαδιωτών επισκέπτονταν την γενέτειρα των παπούδων των.

Όπως μας γράφει ο Κληματάς Παύλος από τα Γιάννενα η υποδοχή εκ μέρους της κοινότητας και των κατοίκων του χωριού ήταν θερμή και η ατμόσφαιρα που επικράτησε χρωματίστηκε από έντονη συγκίνηση. Το χωριό δεχόταν και πάλι, ύστερα από είκοσι χρόνια τα χαμένα παιδιά του, που έφυγαν και εγκατεστάθηκαν στην Δρακότρυπα (παλαιά Σκλάταινα) Καρδίτσας, σε αναζήτηση μιας καλύτερης ζωής. Στο χωριό, συνεχίζει ο Κληματάς, ήταν γνωστό το γεγονός της μετανάστευσης αρκετών οικογενειών αλλά άγνωστος ο τόπος της οριστικής εγκατάστασης. Η απορία λύθηκε από δύο αλληλοεπισκέπτες, του προέδρου του πολιτιστικού συλλόγου ΑΝΑΠΛΑΣΗ Δρακότρυπας κ. Γεωργίου Γούσια στην Λαγκάδα και επίσκεψη Λαγκαδιωτών με επικεφαλής τον κ. Νικόλαο Ντίνη στην Δρακότρυπα.

Έτσι, και κατ' αυτόν τον τρόπο αφού αποδείχτηκε πως οι κάτοικοι της Δρακότρυπας ήσαν απόγονοι παλαιών Λαγκαδιωτών αποφασίστηκε η επίσκεψή της στη Λαγκάδα. Σε τραπέζι που παρέθεσε η κοινότητα, τους επισκέπτες καλοσώρισε ο πρόεδρος της κοινότητας και ο γραμματέας επεσήμανε την ανάγκη μιας κοινής προσπάθειας για την συλλογή ντοκουμέντων και πληροφοριών γύρω από την ιστορία της Λαγκάδας.

Μιλώντας εξ' άλλου ο Γραμματέας του Συλλόγου ΑΝΑΠΛΑΣΗ κ. Ηλίας Τσιρογιάννης τόνισε πως η επίσκεψή τους δεν είναι μόνο αντάμωμα χαμένων αδελφών, μανάδων και πατεράδων αλλά και ευλαβικό προσκύνημα στο χώμα, στις ρίζες και στο τόπο απ' όπου είχαν ξεκινήσει πριν εκατόν είκοσι χρόνια για μια καινούργια ζωή.

Ένα μικρό σχόλιο, γύρω από τις Πολιτιστικές Εκδηλώσεις της Κόνιτσας

Έγιναν και εφέτος οι πολιτιστικές εκδηλώσεις «ΤΟ ΑΓΚΩΝΑΡΙ» στην Κόνιτσα: Κινηματογραφικές προβολές, θεατρικές παραστάσεις, ομιλίες, παιδικές εκδηλώσεις, ποδοσφαιρικός αγώνας με έπαθλα, εκθέσεις κεντημάτων, βιβλίων, φωτογραφίας, χαλκογραφίας, ξυλογλυπτικής, μεταλλοπλαστικής κλπ., Ποιητικές και μουσικές βραδιές, συζήτηση για την έκδοση του περιοδικού «ΚΟΝΙΤΣΑ» και χοροί από λαϊκά συγκροτήματα έλαβαν χώραν από τις 3 μέχρι τις 13 Αυγούστου 1985. Καλά και άγιο όλα αυτά για την ψυχαγωγία του κόσμου, αλλά έχομε όμως να κάνομε και τις εξής παρατηρήσεις.

Εφ' όσον οι εκδηλώσεις αυτές αφορούν την αναβίωση, τη συντήρηση ή έστω την ανάμνηση του Ηπειρωτικού και Ελληνικού πολιτισμού (το γράφω για τις απανταχού Ηπείρου εκδηλώσεις) θα έπρεπε να μη ασχλούνται π.χ. με ξένους πεζογράφους και ποιητές. Θα έπρεπε να γίνεται αναπαράσταση των τοπικών ηθών και εθίμων, τραγουδιών κλπ. Στην Κόνιτσα ειδικά υπάρχει μια μεγάλη προσφυγική Κοινότητα. Κατάγονται αυτοί οι αδελφοί μας από τα Φάρασα και τη Μιστή της μακρινής Καπαδοκίας. Δεν θα ήταν ωραίο και σωστό να συγκροτηθεί ένας μικρός χορευτικός όμιλος με τις στολές της χαμένης πατρίδας των και να χορέψει τους χορούς των, να τραγουδηθούν τα τραγούδια τους να αναπαρασταθούν τα ήθη και έθιμά των; Υπάρχουν νομίζω ακόμη αρκετοί γέροντες και γριές που τα ξέρουν. Ας τα μεταδώσουν στους νέους για να μη χαθούν.

Το ίδιο ας γίνει επίσης και με τα δικά μας τα ντόπια ήθη και έθιμα, τραγούδια, χορούς κτλ. Υπάρχουν πολλά αθησαύριστα ακόμη. Και στα Γηροκομεία και στα ΚΑΠΗ αν πρέπει να καταφύγουμε ακόμη για να τα συλλέξομε. Ας μη τα πετάμε στον Καιάδα της λήθης.

ΑΝΑΣΤ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΩΤΟΥ «ΧΩΜΑΤΑ ΠΟΙΗΤΩΝ»

«Πράγματα που ο κομφορμισμός κρατάει σε απόσταση, ο υπερρεαλισμός τα ενώνει. Κι ακριβώς, στήνοντας τέτοιους συνδυασμούς, χτίζει μίαν άλλη λογική τάξη, προκαλώντας τις ίδιες τις δυνάμεις του λόγου».

Τα λίγα αυτά, επιγραμματικά για τον υπερρεαλιστικό λόγο, λόγια της Φρ. Αμπατζοπούλου, με βοήθησαν ν' αποτολμήσω την παρουσίαση της ποιητικής συλλογής «ΧΩΜΑΤΑ ΠΟΙΗΤΩΝ» του φίλου συμπατριώτη Απ. Ζώτου.

Με βοήθησαν, γιατί αν η παρουσίαση μιας οποιασδήποτε πνευματικής εργασίας δεν είναι εύκολη υπόθεση, στη συγκεκριμένη περίπτωση υπάρχουν πρόσθετες δυσκολίες, αφού ο ποιητής χρησιμοποιεί μια δύσκολη για το πλατύ κοινό γραφή και η ποίησή του δεν αποτελεί απλή φωτογραφική αποτύπωση, αλλά αναζήτηση και έκφραση βαθύτερων, ασυνείδητων ίσως, σχέσεων με πρόσωπα και πράγματα.

Τέλος λέω παρουσίαση κι όχι κριτική, γιατί η κριτική, με την αυστηρή έννοια της λέξης απαιτεί και γνώση ικανή και πείρα πολλή και δύναμη.

Προχωρώ, λοιπόν, και εφόσον, έστω και λίγες σκέψεις μου, βοηθήσουν τον αναγνώστη να μελετήσει τα «ΧΩΜΑΤΑ ΠΟΙΗΤΩΝ», κάτι θα 'χω προσφέρει.

Και πρώτα απ' όλα το αισθητικό μέρος. Μια πρώτη ματιά μας δίνει το μέτρο της καλαισθησίας και της φροντισμένης δουλειάς. Το βιβλίο, που έχει 144 σελίδες, χωρίζεται σε τέσσερις ενότητες. Καθεμία περιλαμβάνει ποιήματα με κάποια τοποχρονική ή συναισθηματική σχέση μεταξύ τους.

Η πρώτη ενότητα «ΠΟΛΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ», περιλαμβάνει

είκοσι ποιήματα. Η πόλη, που σημάδεψε και σημαδεύει την ώριμη ζωή του ποιητή, με τις τόσες αντιφάσεις που κλείνει μέσα της, και πάντα κάτω από τον καταλυτικό προβολέα της γενέθλιας γης, της Κόνιτσας και της Τύμφης, γίνεται πηγή έμπνευσης και αιτία ξεσπάσματος ποιητικής κραυγής:

«Πόλεις γνώρισα πολλές

.....
Πόλεις έκαψα πολλές στη μαύρη μνήμη μου
μ' αρώματα νυχτερινά
και μαύρες λέξεις στα κομματικά νοσοκομεία
.....

Πόλεις κωμωδίες των αστών ή ήττες των προλεταρίων
πόλεις με ταπεινά δράματα κι αρχαία τέχνης» (σελ. 11)

«Ο ΞΥΛΟΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΡΑΚΟΛΙΜΝΗΣ», η δεύτερη ενότητα. Είκοσι δύο ποιήματα γεμάτα νοσταλγία, πόνο και πόθο. Η Δρακόλιμνη, η Κόνιτσα, ο Αώος, η Τύμφη, η Πηγή και η ιστορία αυτού του τόπου, σημαδεμένη από την ηρωική πάλη των παιδιών της ενάντια στη βία και το φασισμό και βαθιά τραυματισμένη από την εμφυλιοπολεμική σύρραξη, που έθαψε όνειρα κι οραματισμούς τόσων γενεών, προσδιορίζουν τοποχρονικά και ως προς το περιεχόμενο τα ποιήματα:

«Ικονιλάθη
τσακισμένη μουσική από τα αίματα και από τα μοιρολόγια
μαύρο μαντήλι της ξενιτιάς στων κοριτσιώνε τα μαλλιά
σκοτεινή μήτρα του πόθου μου» (σελ. 53)

Η τρίτη ενότητα, που επιγράφεται «ΑΓΓΕΙΟ ΠΕΝΤΑΔΡΑΧΜΟ», αποτελείται από δώδεκα ποιήματα. Ο αγώνας ενός λαού και του καθένα για ένα καλύτερο αύριο, οι πτώσεις και οι εξάρσεις του, ο «ερωτικός καημός και λόγος των προλεταρίων», η καταλυτική εφτάχρονη δικτατορία και η ελεύθερη κραυγή του Πολυτεχνείου χρωματίζουν κάθε στίχο αυτής της ενότητας:

«Βέβαια στην πολιτεία μου δεν ήρθαν τα πουλιά
εκείνα τα αχτένιστα πρωινά των υακίνθων
μήτε οι βάρβαροι

.....
Μονάχος γύρεψα τη σκέψη μου
μες στων σελίδων την κατάρρευση» (σελ. 114)

«Η σφαίρα επέπρωτο το μήνα Νοέμβριο
και το αίμα ανέφικτο πάνω απ' το μάτι» (σελ. 97)

«ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ», τέλος, επιγράφεται η
τέταρτη ενότητα και είναι πράγματι μία
συγκινητική, νοσταλγική αναφορά σε πρό-
σωπα του άμεσου οικογενειακού περιβάλ-
λοντος του ποιητή που αγγίζουν και συν-
ταράζουν κάποτε λεπτές χορδές της δικής
μας μνήμης και ιστορίας. Περιλαμβάνει εν-
νιά ποιήματα:

«Ανάμεσα σε μαύρα ονείρατα θανάτου η μνήμη μου
στ' αλώνι της σελήνης με ινδάλματα νεκρών
ηχώ των πέτρινων σπιτιών μέσα στα σύννεφα» (σελ.
125)

Βαθύς γνώστης της ελληνικής γλώσ-
σας ο ποιητής - φιλόλογος άλλωστε - χρη-
σιμοποιεί πλούσιο και ευκολονόητο λεξι-
λόγιο. Η χρήση σπάνιων λέξεων ή παρμέ-
νων απ' την αρχαία γραμματεία (παιδωμή,
ερειπιώνες, ωρυγές, ασπέδιστη κ.ά.) δεν
αίρει τη διαπίστωση. Ίσα - ίσα είναι θετικό
στοιχείο.

Επίσης η απουσία της στίξης, ενώ δη-
μιουργεί κάποιο πρόβλημα σ' όλους εμάς,
που έχουμε συνηθίσει να μας τραβάν το
χαλινάρι για να σταματάμε ή να ξεκινάμε
τη σκέψη ή την πράξη -, στο μέτρο που α-
φήνει ανοιχτό χώρο για ελεύθερους συ-
νειρμούς, λειτουργεί θετικά και ως ένα
βαθμό εξουδετερώνεται από τη συνειδητή
προσπάθεια ή κατακτημένη δύναμη νοη-
ματικής αυτοτέλειας κάθε στίχου.

Οι ευκολονόητες, όμως, λέξεις δεν
προδικάζουν λόγο εύκολα καταληπτό. Για
τους περισσότερους από μας, ό,τι σπάει τη
συνήθεια συνιστά «αμαρτία», λογοτεχνική
στην προκειμένη περίπτωση. Έτσι μερικοί
συνειρμοί, όπως: «Παρθενώνες και σφυ-
ροδρέπανα», «Ν' αναληφτούν τα ποιήμα-
τα τα κόκκαλα στου Γράμμου τις βουνο-

κορφές», φαίνονται παράλογοι. Όμως τι
είναι λογικό και τι παράλογο;

Για να κατανοηθεί κάπως ο συγκεκρι-
μένος ποιητικός λόγος, κρίνω σκόπιμο ν'
αναφερθώ με λίγα λόγια στο χώρο στον ο-
ποίο λίγο - πολύ κινείται.

Ο ίδιος ο ποιητής λέει: «Το σώμα σου
ο λόγος του Ηράκλειτου
οι στίχοι των υπερρεαλιστών και το μαντά-
το» (σελ. 108).

Ο υπερρεαλισμός δεν είναι μια ορισμέ-
νη ποιητική σχολή με στατική μορφή, αλλά
ένα ευρύτερο κίνημα, μια διαρκής ανθρω-
πιστική επανάσταση, που, ανάμεσα στ' άλ-
λα, χρησιμοποιεί και το λόγο για να βοηθή-
σει τον άνθρωπο να σπάσει δεσμά αιώ-
νων, είτε δεσμά έκφρασης είναι αυτά, είτε
ηθικά, θρησκευτικά, πολιτικά κλπ.

Η αναφορά εξάλλου στον Ηράκλειτο,
έναν από τους σπουδαιότερους φυσικούς
φιλόσοφους της αρχαιότητας, που πίστευε
στη διαρκή κίνηση, τη σύνθεση κι αποσύν-
θεση με πρωταρχικό στοιχείο τη φωτιά,
αυτή τη διαρκή αναζήτηση υπογραμμίζει.

Η ποίηση του Απ. Ζώτου, μια τεντω-
μένη κλωστή ανάμεσα στο χωριό και την
πόλη, ανάμεσα στην πρώιμη παιδική ηλικία
και την ωριμότητα, είναι ένα ξέσπασμα λυ-
ρικό, για τη φύση:

«Κεκλιμένη και τρεμάμενη (Η Κόνιτσα)
στιλπνή και στους χειμάρρους φεγγαρον-
τυμένη
αιμάσσουσα της εσπερίδος» (σελ. 61)
για τον έρωτα:

«Στις μαρμαρυγές του κορμιού σου
κατρακυλούσε ο καταβάτης ποταμός
αλωνιστής και παραγιός της ειμαρμένης»
(σελ. 81)

για το άμεσο οικογενειακό περιβάλλον:

«Ο πατέρας με τις ραπτομηχανές και
τ' άσπρα δάκτυλα» (σελ. 12)

«Κι ύστερα μια γυναίκα πένθιμη σύρρι-
ζα του κόσμου
μυρώνεται με το φεγγάρι λούζεται με το αί-

ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΙ

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Στο προηγούμενο τεύχος και με τον τίτλο «Παλαιοσέλι μια ιστορική ανδρομή» είδαμε πως οι εφοροεπίτροποι για να ενισχύσουν το ταμείο για τις ανάγκες λειτουργίας των εκπαιδευτηρίων εισήγαγαν το έθιμο της προσφοράς χρημάτων μέσω της «διαπραγμάτευσης» των εικόνων των Θεοφανείων. Ο σκοπός ήταν άγιος αλλά για μερίδα Παλαιοσελιτών δεν ίσχυε το αξίωμα ο σκοπός αγιάζει τα μέσα και έθεσαν θέμα έλλειψης σεβασμού προς τις Άγιες Εικόνες. Τότε οι Εφοροεπίτροποι αναγκάστηκαν να απευθυνθούν στον καθ' ύλων αρμόδιο επίσκοπο Βελλάς κ. Κονίτσης.

Εν Παλαιοσελίω τη 1η Ιανουαρίου 1912

Σεβασμιώτατε

Οι ταπεινώς υπογεγραμμένοι ασπαζόμενοι την Αγίαν δεξιά της Υμ. Σεβασμιώτη-

μα σου

είδα το κλάμα της πως έσταζε στους κήπους» (σελ. 64)

για τους αγώνες και τις αγωνίες αυτού του λαού:

«οληνύχτα να παραπλανεί τον τύραννο

αναστατώνοντας την οδό Πατησίων» (σελ. 97 - 98)

Όλη η γραφή είναι βαθιά ερωτική και, παρά τη συχνή παρουσία του «μαύρου», θα έλεγα αισιόδοξη:

«Η νύχτα δε φαρμακώθηκε

Μακροθυμεί ακόμη πολλά τριαντάφυλλα» (σελ.

Υποβοηθητική για την κατανόηση είναι και η επισήμανση κάποιων λέξεων - συμβόλων, που επαναλαμβάνονται συχνά, όπως: μαύρος, νόμισμα, ποταμός, χώματα,

τος, καθυποβάλλομεν Ταύτη τα επόμενα. Γνωστός ότι από πέρυσιν εισήχθη παρ' ημίν η καλή συνήθεια της δια των Αγίων εικόνων των Φώτων εισφοράς προς όφελος του πτωχού μας εκκλησιαστικού ταμείου· ημείς δε, θέλοντες την καλήν ταύτην συνήθειαν να την τηρήσωμεν και μάλιστα καλύτερον το κατά δύναμιν να την εξασκήσωμεν, ετυπώσαμεν επίτηδες εγκυκλίους τας οποίας εστείλαμεν προς τους απανταχού πατριώτας μας ως και διπλότυπα, άτινα, θα δώσωμεν εις τους εισφέροντας.

Επειδή όμως ήρχισαν ψίθυροι ότι η τοιαύτη διαπραγμάτευσις των Εικόνων είναι ασέβεια και έλλειψις ευλαβείας και είναι φόβος μη δηλητηριασθεί ο ευσεβής, αλλ' ο απλοϊκός λαός μας και αποσυρθή από της καλής τούτης συνηθείας, δια τούτο θερμώς παρακαλούμεν την Υμ. Σεβασμιότητα, Ἡτις πάντοτε υποστηρίζει έργα, ίνα το ταχύτερο μας αποστείλητε επιστολήν προτρεπτικήν προς το καλόν αυτό έργον και να δηλώνητε ότι τούτο δεν είναι ουδεμία ασέβεια και ότι γνωρίζετε συντελεστικόν προς πρόοδον του σκοπού μας.

Επί τούτοις ευχαριστούντες την Υμ. Σεβα-

Κ

αίματα. Καθεμιά απ' αυτές τις λέξεις - σύμβολα έχει το δικό της βάρος και προσδιορισμό. Το μαύρο πχ. μπορεί να συνδέεται με το θάνατο αγαπημένων προσώπων ή τη σκοτεινή πλευρά της ζωής, το νόμισμα με την πολυχρησία και τη φθορά..., ο ποταμός με τη φύση, την κάθαρση, τη διαρκή ροή και τη μεταλλαγή, τα χώματα με το θάνατο, αλλά και τη ζωή (μάννα γη), τα αίματα με τους αγώνες και τις θυσίες κλπ.

Κλείνοντας θα 'θελα να πω πως καμιά παρουσίαση δε μπορεί να υποκαταστήσει τη ζωντανή επαφή με τα ποιήματα της συλλογής.

Αξίζει τον κόπο να το επιχειρήσει κανείς.

Αθλητικά νέα

Ο ΑΜΣ ΠΙΝΔΟΣ ανακηρύχθηκε φέτος άξια πρωταθλήτρια, μετά από 11 νικηφόρους αγώνες και ανέβηκε στη β' Ερασιτεχνική Κατηγορία του Τοπικού Πρωταθλήματος. Πέτυχε 59 γκολ και δέχτηκε 8 σημειώνοντας τα παρακάτω αποτελέσματα.

ΠΙΝΔΟΣ - ΠΕΤΣΑΛΙ	6-1	6-1
ΠΙΝΔΟΣ-ΠΑΡΑΚΑΛΑΜΟΣ	4-0	3-0
ΠΙΝΔΟΣ-ΑΓΙΑΞ ΓΕΡΟΠΛΑΤΑ-ΝΟΥ	2-0	5-0
ΠΙΝΔΟΣ-ΠΩΓΩΝΑΤΟΣ ΔΕΛΒ.	2-1	6-0
ΠΙΝΔΟΣ-ΠΑΕ ΖΑΓΟΡΙΟΥ	7-0	11-2
ΠΙΝΔΟΣ-ΑΝΑΓΕΝ.ΚΕΦ/ΣΟΥ	6-1	1-2

Τον τελευταίο νικηφόρο αγώνα με την ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΚΕΦ/ΣΟΥ 6-1 παρακολούθησαν 1.500 περίπου φίλαθλοι οι οποίοι πανηγύρισαν την νίκη και την άνοδο της ΠΙΝΔΟΥ στην β' κατηγορία. Ο Δήμαρχος κ. Σπ. Γκότζος απένειμε, εκ μέρους του Δήμου, κύπελλο στην πρωταθλήτρια ομάδα.

• Στις εκλογές της 26 ΙΟΥΝΙΟΥ εκλέχτηκε το νέο Δ.Σ. αποτελούμενο από τους Ν. Χατζηεφραιμίδη, Νικ. Κατή, Σπ. Σκορδά, Δημ. Παπαϊωαννίδη, Κων/νο Νέκο Βασ. Κιτσιο και Παν. Ντεντόπουλο.

• Με ομόφωνη απόφαση του Δ.Σ. προσλήφτηκε και για φέτος προπονητής της ομάδας ο κ. Κ. Οικονομίδης και καθορί-

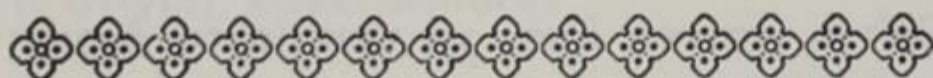
στηκαν οι στόχοι για τη νέα ποδοσφαιρική χρονιά.

Επειδή η ομάδα μας φιλοδοξεί να πρωταγωνιστήσει και πάλι, το Δ.Σ. κάνει έκκληση στους απανταχού Κονιτσιώτες να βοηθήσουν οικονομικά την προσπάθεια της ΠΙΝΔΟΥ, στέλνοντας στον Ταμία του Συλλόγου μας κ. Σπ. Σκορδά οποιαδήποτε χρηματική ενίσχυση η υλικό.

• Το Δ.Σ. της ΠΙΝΔΟΥ ευχαριστεί τον ομογενή κ. Βασίλειο Ζιώγα για τη γενναία χειρονομία του (πρόσφερε στο σύλλογο 400 δολάρια Αμερικής), του εύχεται ολόψυχα καλή επάνοδο στην πατρίδα και το παράδειγμά του να το μιμηθούν κι άλλοι ομογενείς.

Για το Δ.Σ.

Τάκης Ντεντόπουλος

σμιότητα εκ των προτέρων και εξαιτούμενοι τας ευχάς Αυτής διατελούμεν έμπιστα και ευπειθέστατα πνευματικά τέκνα

Οι Εφοροεπίτροποι
Αναστάσιος Λούπας
Στέργιος Γ.Καπρίνης
Στηλιανός Βεκιάρης

Το έθιμο αυτό τελικά πραγματοποιήθηκε και απέδωσε χίλια και τρία γρόσια.

Από την φράση «να μην δηλητηριασθή ο απλοϊκός αλλά ευσεβής λαός μας» και με το δεδομένο πως η ευσέβεια τότε δεν ήταν ταυτόσημη με τον σημερινό στείρο ευσεβα-

σμό αλλά δημοτική μιας ηθικής και ψυχικής πληρότητας δέχομαι το ερέθισμα μικρής αναφοράς σε κείνη την Λαϊκή ψυχή την δημιουργό της πλούσιας λαϊκής μας παράδοσης. Η αναφορά αυτή έχει και την έννοια της εναγώνιας αναζήτησης αυτής της ψυχής που αλλότρια συμφέροντα της επεφύλαξαν την σκληρή μοίρα να κείτεται ρημαγμένη στους απέραντους σκπουδότοπους των μεγαλουπόλεων θύμα μιας κατανάλωσης υλικών αλλά και πνευματικών υποηροϊόντων.

Ηλίας Α.

ΛΑΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΟΝΙΤΣΑ

Μια πρωτοπορία

Στις 3 Αυγούστου 1985, συνήλθε σε αίθουσα του Κέντρου Νεότητας, η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Ανώνυμης Εταιρείας «Λαϊκή Αναπτυξιακή Κόνιτσα». Παρέστησαν 3.007 μετοχές, που σημαίνει ότι πήρε μέρος το 48,11% του μετοχικού Κεφαλαίου.

Η συνέλευση αυτή ήταν η δεύτερη επαναληπτική και γιαυτό με την παραπάνω παράσταση θεωρήθηκε ότι βρίσκεται σε α-παρτία.

Στη συνέλευση ακούστηκαν ενδιαφέροντα πράγματα:

Πρώτα, το γεγονός ότι το Υπουργείο Παιδείας με απόφασή του έδωσε άδεια στη Σχολική Εφορεία του Γυμνασίου Κόνιτσας να αποδώσει στο Δήμο Κόνιτσας το οικόπεδο (πρώην γυμναστήριο - λιβάδι στο παζαρόπουλο της Κόνιτσας). Σύμφωνα με προηγούμενη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Κόνιτσας, το οικόπεδο θα εισφερθεί τελικά στην Εταιρεία «Λαϊκή Αναπτυξιακή Κόνιτσα», για να γίνει εκεί ξενοδοχείο με όλες τις συμπληρωματικές - σύγχρονες εξυπηρετήσεις (πισίνα, κήπος, αναψυκτήριο, κλπ.) κι ότι τελικά το οικόπεδο αυτό πέρασε ήδη στα χέρια του Δήμου.

Δεύτερο, ότι προωθείται για τον ίδιο σκοπό (την ίδρυση δηλαδή ξενοδοχείου 80 κλινών στην Κόνιτσα) η έγκριση επιδότησης ποσού 65.000.000 δρχ. από τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα.

Τρίτο, ότι η δημιουργία του χιονοδρομικού κέντρου Γκαμήλας, βρίσκεται σε καλό δρόμο. Ο ΕΟΤ κάνει τις σχετικές μελέτες. Η υπόθεση όλη παρακολουθείται βασικά από την Εταιρεία Αγροτικής Ανάπτυξης «Ήπειρος ΑΕ» και την Λαϊκή Αναπτυξιακή Κόνιτσα».

Τέταρτο, ότι πολύ γρήγορα θα έρθουν στη δημοσιότητα τ' αποτελέσματα

των ερευνών του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ), για τον κάμπο της Κόνιτσας και τη μελέτη αξιοποίησης των νερών του ποταμού Αώου από τα οποία καθώς δείχνουν οι ενδείξεις κυριολεκτικά θ' αλλάξει όλη η οικονομοτεχνική - επαγγελματική δομή της περιοχής (δημιουργία θερμοκηπίου - θέρμανση της Κόνιτσας - αναβάθμιση του καταστραφέντος τμήματος του κάμπου απ' το ποτάμι, με απόδοση μέρους στην καλλιέργεια και μέρους για δημιουργία λιμνών, οι οποίες εκτός από την εκτροφή ψαριών, θα παίξουν βασικό ρόλο στην τουριστική ανάπτυξη της).

Τελικά ότι αυτό που γίνεται στην περιοχή της Κόνιτσας, με βασικούς εμψυχωτές την Εταιρεία Αγροτικής Ανάπτυξης «Ήπειρος ΑΕ» και τη «Λαϊκή Αναπτυξιακή Κόνιτσα», αποτελεί πρωτοπορία για ολόκληρη την Ελλάδα.

Στη Συνέλευση εγκρίθηκαν ο Ισολογισμός της Εταιρείας, αυξήθηκε το μετοχικό κεφάλαιο της κατά δραχμές 15.277.000, που είναι η αξία του παραπάνω οικοπέδου στο παζαρόπουλο, όπως αυτή προσδιορίστηκε από ειδική Επιτροπή του Ν. 2190 (περί Ανωνύμων Εταιρειών) για ν' ανοιχτεί ο δρόμος της εισφοράς του στην Εταιρεία και στη συνέχεια εκλέχτηκε για την προσεχή τριετία το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, το οποίο συγκροτήθηκε σε σώμα στις 10 Αυγούστου κι αποτελείται από τους παρακάτω:

1. Γιάννη Λυμπερόπουλο, δικηγόρο, Πρόεδρο
2. Γιάννη Τσαρούχη, φαρμακοποιό, Αντιπρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο
3. Θεόφιλο Ζώτο, βιβλιοπώλη, Αντικαταστάτη Διευθύνοντα Συμβούλου
4. Ελένη Παπαμιχαήλ, έμπορο, Σύμβουλο
5. Θεόδωρο Γκιοζάρη, γεωπόνο, Σύμβουλο
6. Πανταζή Καλτσούνη, τραπεζικό υπάλ. Σύμβουλο

7. Σωτήρη Βαγενά, έμπορο, Σύμβουλο
 8. Γιώργο Βαγενά, επιχειρηματία, Σύμβουλο
 9. Βασίλη Τσιαλιαμάνη, δικηγόρο, Αντιπρόσωπο του Δήμου Κόνιτσας
 10. Στέφανο Κουφό, οικονομολόγο, Σύμβουλο, Αντιπρόσωπο της «Ήπειρος»
 11. Ευστάθιο Παπαβρανούση, μηχανικό, Σύμβουλο, Αντιπρόσωπο της «Ήπειρος»

Η «Λαϊκή Αναπτυξιακή Κόνιτσα» είναι μια μεγάλη πρωτοποριακή πραγματικότητα. Πάνω στην Εταιρεία αυτή, πολλοί από μας, στηρίξαμε πάρα πολλές ελπίδες γι' αυτό και εναποθέσαμε στη διαχείρισή της ένα μέρος από τις οικονομίες μας.

Η Εταιρεία είναι ένας σοβαρότατος μοχλός ολόκληρου του λαού χωρίς καμιά εξαίρεση, της Επαρχίας μας και της Αυτοδιοίκησης, με τον οποίο καθώς αρχίζει να φαίνεται θα μπορέσει ο τόπος μας να ορθοποδήσει και να κάνει πραγματικότητα το όνειρό του.

Η Εταιρεία έχει τη δυνατότητα να παρεμβαίνει στην ανάπτυξή της περιοχής και στα σημεία εκείνα όπου η Ιδιωτική Πρωτοβουλία δεν βρίσκει ενδιαφέρον ή τουλάχιστον μέχρι στιγμής δεν βρήκε ενδιαφέρον η Αυτοδιοίκηση ή ακόμα και το ίδιο το κράτος.

Αυτή τη στιγμή, η Εταιρεία βρίσκεται στην πιο σοβαρή της στιγμή, κάνει δηλαδή το Μεγάλο βήμα.

Φροντίδα και καθήκον όλων πιστεύουμε είναι τώρα να δούμε πώς θα μπορέσουμε να χρησιμοποιήσουμε και στη μεγαλύτερη δυνατή απόδοση του τον ΚΑΘΕΝΑ ΜΑΣ, παραμερίζοντας τις προσωπικές, κομματικές ή άλλες αντιθέσεις.

Οι προσπάθειές μας σε μια ενωτική βάση πρέπει να κατατείνουν στην ανάδειξη του τόπου μας.

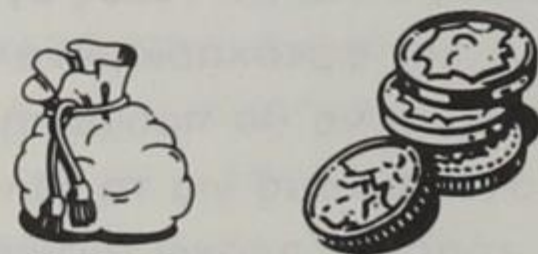
Δεν έχουμε περιθώρια για άλλες επιλογές, που θα 'βαζαν σε τούτες τις κρίσιμες ώρες, με άλλα κριτήρια, άλλες προτεραιότητες ανάπτυξης του τόπου.

Θα επιθυμούσαμε η παροιμία «κακό χωριό τα λίγα σπίτια» να μην επαληθευτεί στο δικό μας χώρο.

Υποτίθεται ότι σήμερα η ανθρώπινη λογική, η προγραμματισμένη αντίληψη, η μεγάλη ανάγκη που έχει ο τόπος μας και μεις οι ίδιοι, για να δούμε «Θεού πρόσωπο» και η διαπίστωση ότι πρέπει επιτέλους κάποτε να βρούμε το σωστικό δρόμο της αναγέννησης της περιοχής μας, έχουν ξεπεράσει όλες εκείνες τις αδυναμίες, που ήταν χαρακτηριστικά συμπτώματα άλλων εποχών, άλλων καταστάσεων κι άλλων αντιλήψεων.

*Όλοι μπορούν να προσφέρουν
στο περιοδικό και το περιοδικό
σε όλους*

*Η στήριξη του περιοδικού μας
πρέπει να γίνει υπόθεση όλων*

ΧΑΡΑΛ. Ν. ΡΕΜΠΕΛΗ

ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΙΚΑ

(Γλωσσικά - Λαογραφικά
με τοπογραφικό χάρτη επαρχίας
Κονίτσας)

Ζητήστε το

1) ΚΟΝΙΤΣΑ: Γεώργιον Παπαχρηστίδη

2) ΑΘΗΝΑ: Νικόλ. Χ. Ρεμπέλη

Πορταριάς 19-21 11523

τηλ. 6914805

Τιμή δρχ. 1500

Εμείς, η νέα Σ.Ε., βλέπουμε με ιδιαίτερη χαρά τη διάθεση φίλων να σταθούν δίπλα μας και να βοηθήσουν στο ανέβασμα της ποιότητας του περιοδικού μας.

Συχνά έρχονται γράμματα, που δίνουν σε μας πολύτιμες πληροφορίες, αλλά και ιδέες και κρίσεις αναγνωστών.

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα τον κ. Σωτ. Φασούλη από το Κεφαλοχώρι και τον κ. Σωτ. Αναγνωστόπουλο από τα Γιάννινα, που προσπάθησαν με τα γράμματά τους να μας δώσουν δύναμη, κάνοντας ταυτόχρονα εύστοχες παρατηρήσεις.

Η συνεργασία μαζί τους, όπως κάθε συνεργασία, είναι ευπρόσδεκτη.

Από έλλειψη χώρου, καταχωρούμε μόνον αποσπάσματα των επιστολών.

Ο κ. Σωτ. Αναγνωστόπουλος μας γράφει:

«Χαιρετίζουμε και καλωσορίζουμε την επιστροφή του (του περιοδικού στην Κόνιτσα), που φαίνεται πως ακολουθεί και αυτή τους κουρασμένους και αγαπημένους μας Κονιτσιώτες, αλλά όχι όμως για ξεκούραση και γεράματα, αλλά για νέους αγώνες... Ανανεωμένο και φρεσκαρισμένο πλέον με νέο αίμα, όχι μόνο θα προχωρήσει μα και θα αγωνιστεί συνάμα για τη βελτίωση της ζωής του τόπου. Υπάρχει ζωτική και ιστορική ανάγκη παράλληλα για τα ζωτικά προβλήματα του τόπου, γιατί οι ημέρες που περνούμε είναι ιδιαίτερα ιστορικές και πρέπει να παύσει να είναι μόνο παρελθόν αλλά να γίνει και ολίγο τουλάχιστο παρόν. Γιατί, στο κάτω - κάτω της γραφής, εφόσον δεν έχουμε εφημερίδα, υπάρχει ανάγκη να γίνει συνάμα και εφημερίδα.

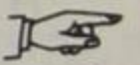
Δεν εννοώ να χάσει εντελώς την παράδοσή του, αλλά απλώς να εκσυγχρονιστεί...

Ζώντας πλέον στη γενέθλια γη η «ΚΟΝΙΤΣΑ» δεν μπορεί να μένει θεατής στους αγώνες και τα όνειρα των τέκνων της...».

Του Θεόδωρου Γκούτου

Από τη νεοσύστατη Πνευματική Στέγη Γανναδιού με τη συνεργασία του Συλλόγου Γανναδιωτών φέτος το καλοκαίρι οργανώθηκαν στο ΓΑΝΝΑΔΙΟ οι κάτωθι πολιτιστικές εκδηλώσεις:

1. Βραδυνή βόλτα στο λόφο της Τζιανόρας. Έπαιξε κλαρίνο ο ερασιτέχνης Νίκος Παπαδημούλης, κιθάρα ο Βασίλειος Ξάνθος και ντέφι ο Κώστας Ξάνθος. Βούϊξαν οι ρεματιές από το τραγούδι, κάτω από το σεληνόφωτο και χάζεψαν να ακούνε τα τρία χωριά της Μόλιστας.

Ο κ. Σωτ. Φασούλης γράφει:

«... Οι στόχοι και φιλοδοξίες σας είναι μεγάλοι ώστε το περιοδικό μας να καταστεί πολύ γρήγορα ο κρίκος συνδέσεως των απανταχού Κονιτσιωτών μια και η Επαρχία, καίτοι αποτελείται από ένα Δήμο και 40 Κοινότητες μέχρι σήμερα δεν κατόρθωσε να έχει μια έστω και εβδομαδιαία εφημερίδουλα, που να φτάνει σ' όλα τα μέρη που υπάρχουν ΚΟΝΙΣΤΙΩΤΕΣ...

Μπορεί το ξεκίνημα αυτό να φέρει το προσδοκώμενο σκοπό και η «ΚΟΝΙΤΣΑ» από διμηνιαία έκδοση να γίνει 15ήμερη, ώστε έγκαιρα θα προβάλλονται τα θέματα της Επαρχίας και θα γίνεται γνωστή η πρόοδος, η παράδοση και η κοινωνική ζωή.

Νομίζω ότι σε κάθε χωριό και πόλη να υπάρχει μια Επιτροπή ή ένας άνθρωπος που ν' αναλάβει να τροφοδοτεί την Κεντρική Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού μακριά από κάθε πολιτική και κομματική σκοπιμότητα με δημοσιογραφικό υλικό... και (να) βοηθήσουν και οικονομικά με κάθε νόμιμο μέσο που υπάρχει για την κανονική, απροβληματική έκδοση του περιοδικού...»

2. Βρασιά καντάδα κάτω από τον πλάτανο της πλατείας. Έπαιξε σόλο κιθάρα και φλογέρα ο Βασίλειος Ξάνθος. Ακούσθηκαν παλιές καντάδες με υπόκρουση το θρόϊσμα των φύλλων του πλατάνου και τη φωνή του γκιώνη. Διακρίθηκε η Νίκη Ξυνού που τραγούδησε σπανιόλικά. Για μεζέ διετίθεντο για πρώτη χρονιά φέτος σουβλάκια από την ψησταριά του Αρίστιππου Τζιμηνάδη.

3. Επίσκεψη στο σπίτι του Σωτήρη Παπαζήκου με την ευκαιρία της ονομαστικής του γιορτής. Κουβέντα για την παλιά ζωή στο χωριό. Προσφέρθηκε στους επισκέπτες ρακή, γλυκό και καφές. Ακολούθησε χορός από τις γυναίκες στην ευρύχωρη σάλα του σπιτιού με την ερασιτεχνική Γανναδιώτικη κομπανία. Τα χρήματα που συγκεντρώθηκαν από τα όργανα διατέθηκαν για να ανακατασκευαστεί το κιόσκι στο λόφο της Τζιαντόρας.

4. Γενική καθαριότητα πλατειών και των δρόμων του χωριού από όλους τους τουρίστες. Σκαπάνια, φτυάρια, καρότσια, σκούπες δούλεψαν πυρετωδώς έξω απ' όλα τα σπίτια του χωριού.

5. Χορός της νεολαίας στο νεοσύστατο Κέντρο Νεότητας Γανναδιού με το μεγάλο ραδιοκασετόφωνο του Συλλόγου. Κοντά τα μεσάνυχτα το γλέντι συνεχίστηκε με αμείωτο κέφι με την Γανναδιώτικη κομπανία.

6. Ψήθηκαν στη σούβλα ένα κατσίκι και τρία κεμπάπ ρεφενέ από τους άνδρες στο εξωκκλήσι του Αϊ Γιώργη. Το κρασί διέθεσε για την παρέα ο Δημήτριος Χήρας. Επιστροφή στο χωριό το βράδυ τραγουδώντας τραγούδια της τάβλας. Χορός στην πλατεία με το στερεοφωνικό συγκρότημα του Παύλου Παπαδημητρίου.

7. Έκτακτη Συνέλευση του Συλλόγου Γανναδιωτών στη μεγάλη αίθουσα της Πνευματικής Στέγης όπου συζητήθηκαν τα προβλήματα του χωριού. Ομιλία υπό του Θεοδώρου Γκούτου ως εκπρόσωπου της Πνευματικής Στέγης. Εγκαίνια έκθεσης ζωγραφικής με 25 ελαιογραφίες και ακουα-

ρελλες με τσιπιά κυρίως του χωριού μας χωριανών μας ζωγράφων Νίκου Παπαδημούλη και Σοφίας Ρίζου.

8. Παιχνίδια στο μεσοχώρι από τα παιδιά. Έπαιζαν το κρυφτό, το κυνηγητό, το τζαμί, την κυρία Λόλα κλπ. καθώς και ντάμα και τριάρα στον αυλόγυρο της εκκλησίας. Είπαν ανέκδοτα και σπαζοκεφαλιές γύρω από τη λόντζια του πλατάνου και έκαναν κούνια στην Παιδική Χαρά που έστησε φέτος ο Σύλλογος στην αυλή του Σχολείου.

9. Λειτουργία με αρτοκλασία στο εξωκκλήσι της Παναγίας στις 15 Αυγούστου. Προσφέρθηκε γλυκό και ρακή. Αγιασμός στην Πνευματική Στέγη όπου προσφέρθηκε γλυκό στους επισκέπτες. Επίσκεψη με την κομπανία του Βαγγέλη Μπέτζιου στους εορτάζοντας όλων των χωριανών. Συνεστίαση όλων των χωριανών. Συνεστίαση του Συλλόγου Γανναδιωτών. Τοποθετήθηκαν κυκλικά στην πάνω πλατεία τραπέζια και όλοι έφεραν από τα σπίτια τους ό,τι καλύτερο φαγητό είχαν ετοιμάσει. Προσεφέρετο επίσης σε τιμή κόστους κρέας σε μισόκιλα που φρόντισε να φέρει από τα Γιάννενα ο Σύλλογος. Οργανώθηκε λαχειοφόρος αγορά με 120 δώρα. Το πρώτο δώρο που ήταν μία φορητή τηλεόραση κέρδισε ο Βασίλειος Μπάγκας. Δημοτικός χορός στην πλατεία ως τις 6.30' το πρωί. Η πλατεία διεκδικούσε τη μέρα αυτή το αδιαχώρητο. Ουδέποτε το Γανναδιό γνώρισε τόσο πολύ κόσμο συγκεντρωμένο στην πλατεία.

Σημ. Στις 13-8-85 επεσκέφθηκε το Γανναδιό ο Νομάρχης Ιωαννίνων και συζητήσε στην αίθουσα της Πνευματικής Στέγης με όλους τους χωριανούς τα προβλήματα του χωριού. Του προσφέρθηκε χωριάτικη πίττα και ντόπιο κρασί. Ο κύριος Νομάρχης υποσχέθηκε να εξετάσει το ζήτημα της έλλειψης πόσιμου νερού στο Γανναδιό και έδειξε ενδιαφέρον για τις προσπάθειες που άρχισαν να γίνονται ήδη από το Σύλλογο για τη δημιουργία Λαογραφικού Μουσείου στο παλιό Σχολαρχείο.

Δροσοπηγή '85

Όπως όλες οι αδελφότητες της περιοχής Κόνιτσας έτσι και η Αδελφότητα της Δροσοπηγής είχε τις καλοκαιρινές της δραστηριότητες και εκδηλώσεις.

Πρώτη από αυτές ήταν εκείνη που έγινε για να τιμηθούν όλα ανεξαιρέτως τα παιδιά του χωριού απ' όλα τα μέρη της Ελλάδας που βρίσκονταν στην Δροσοπηγή στις 11-8-85.

Μαζεύτηκαν περισσότερα από 100 παιδιά ηλικίας από 2 μέχρι 18 χρονών με στόχο την αλληλογνωριμία και την σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ τους. Φέτος η εκδήλωση έγινε στο δημοτικό σχολείο του χωριού (πρόπερσι είχε οργανωθεί εκδρομή στα Γιάννινα).

Στην εκδήλωση μοιράστηκαν βιβλία ανάλογα με την ηλικία κάθε παιδιού διάφορα γλυκά, χυμοί, σουβλάκια που η αδελφότητα είχε προμηθευτεί από μέρες.

Η εκδήλωση είχε μεγάλη επιτυχία και έκλεισε με χορούς για τα μεγαλύτερα παιδιά. Με πρωτοβουλία πάλι της αδελφότητας την ίδια μέρα και δυό ώρες πριν στον ίδιο χώρο του σχολείου έγινε λαϊκή Συνέλευση των κατοίκων του χωριού με την συμμετοχή του κοινοτικού συμβουλίου.

Τα θέματα που συζητήθηκαν είχαν σαν στόχο το μελλοντικό ζωντάνεμα του χωριού με την αξιοποίηση διαφόρων προγραμμάτων Π.χ. αξιοποίηση βοσκοτόπων, ανάπτυξη ορεινού τουρισμού κλπ. όπου ειδικά για την Δροσοπηγή έχουν μεγάλες προοπτικές.

Από την Λαϊκή Συνέλευση βγήκε ψήφισμα που δόθηκε στο Νομάρχη Ιωαννίνων κατά την επίσκεψή του στο χωριό στις 13-8-85.

Η Αδελφότητα έκλεισε την δραστηριότητά της με το πανηγύρι στις 15 Αυγούστου που φρόντισε να οργανωθεί όπως πάντα στα Κόνιτσιώτικα μέτρα. Επί τρεις

Από τις συνεδριάσεις του ΔΣ. του Δήμου Κόνιτσας

Αποφασίστηκε:

- Κατασκευή αφοδευτηρίων με απ' ευθείας ανάθεση πρ/σμού 1.000.000 δρχ. σε χώρο του Δήμου κοντά στο σιδηρουργείο του κ. Βαρβάτη. Προβλέπονται βάσεις ώστε πάνω να γίνει άλλο οίκημα.
 - Ασφαλτόστρωση της κύριας δημοτικής αρτηρίας από την παρακαμπτήριο (κάτω Κόνιτσα) μέχρι την αγορά πρ/σμού 12.000.000 δρχ. Η διάνοιξη θα γίνει με ευθύνη του Δήμου (διάθεση εργατών, μεταφορά υλικών) και της 3ης ΔΕΚΕ (μηχανήματα).
 - Διάνοιξη στροφών δημοτικού δρόμου πλησίον Πολύζου-Ντάφλη, Μητρόπολης-Εικονίσματος προς Πλατάνια πρ/σμού 500.000 δρχ.
 - Κατασκευή οχετού για τα βρόχινα νερά στη θέση «Γραβίτσια» πρ/σμού 1.000.000 δρχ.
 - Τσιμεντόστρωση δρόμου από Αγίους Αποστόλους προς Άγιο Κων/νο πρ/σμού 1.000.000.
 - Διαμόρφωση κοινοχρήστων χώρων στη θέση «Πλατάνια» πρ/σμού 1.000.000 δρχ.
 - Αποδοχή επιχορήγησης 2.000.000 δρχ. από τη Γεν. Γραμματεία Αθλητισμού για αθλητικές εγκαταστάσεις.
- Πολλές από τις παραπάνω εργασίες έχουν αρχίσει.

Στείλτε μας ανταποκρίσεις, ειδήσεις, νέα από τις αδελφότητες της επαρχίας, από τα χωριά και το εξωτερικό. Οι στήλες του περιοδικού μας; πάντα ανοιχτές.

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΕΜ. ΠΑΝΟΣ

Στις 20 Μαΐου πέθανε σε ηλικία 89 ετών ο Δημήτριος (Μίμης) Πάνος. Καταγόμενος από τη Βούρμπιανη - Κόνιτσας γεννήθηκε στην Αθήνα το 1896. Μετά τις Γυμνασιακές του σπουδές επήγε στην Βόννη της Γερμανίας (1913) όπου γράφτηκε στην εκεί Γεωργική Ακαδημία. Τό 1918 πήρε το δίπλωμα της Γεωργικής διοικήσεως και της Συνεταιριστικής Οικονομίας. Το 1921 αναγορεύτηκε Διδάκτωρ των Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου της Βόννης. Το 1924 επέστρεψε στην Ελλάδα και διορίστηκε στο Υπουργείο Γεωργίας. Από το 1936 μέχρι ότου συνταξιοδοτήθηκε (1961) υπηρέτησε στην Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος ως ανώτερος υπάλληλος και υποδιευθυντής Συνεταιρισμών.

Η συγγραφική του δράση υπήρξε καταπληκτική. Εδημοσίευσε περισσότερες από 150 μελέτες και άρθρα σε διάφορα περιοδικά με θέματα συνεταιριστικά, γεωγοοικονομικά.

Έλαβε μέρος σε πολλά διεθνή συνέδρια και σεμινάρια και έδωσε περισσότερες από 30 διαλέξεις σε θέματα της ειδικότητάς του. Διατέλεσε Πρόεδρος του Κληροδοτήματος Χαρίση Ζήκου Βούρμπιανης,

καθισμένοι στον περίγυρο του πλάτανου διασκέδασε χιλιάδες κόσμο ντόπιους και ξένους επισκέπτες όπου πιασμένοι σε καγγέλια άντρες και γυναίκες ξεχωριστά σε τρεις σειρές γλάντησαν με την ψυχή τους. Και τις τρεις μέρες όλοι εκεί στην πλατεία, ήταν θεατές και χορευτές αντάμα η τρίτη ηλικία με τα νήπια. Βέβαια όπως σ' όλα τα χωριά της περιοχής μας έτσι και εδώ υπήρχε πρόβλημα εξυπηρητήσεως του κόσμου αλλά αυτό είναι ένα πρόβλημα που η Αδελφότητα έχει κατά νου να λύσει το επόμενο καλοκαίρι.

Γενικό συμπέρασμα απ' όλους τους χω-

για την οποία αισθανόταν μεγάλη χαρά και ικανοποίηση όταν έβλεπε την πρόοδο και την προκοπή των Βουρμπιανιτών.

Προσωπικά διατηρούσα στενούς δεσμούς μαζί του από τα φοιτητικά μου χρόνια.

Συχνά ανέβαινα στο σπίτι του στο ψυχικό και συζητούσαμε διάφορα θέματα.

Πάντοτε με ρωτούσε για το χωριό, το Σύνδεσμο, το Κληροδότημα.

Στις 2 Απριλίου στο Παρνασσό του έγινε ωραία τιμητική εκδήλωση για όσα προσέφερε στη συνεταιριστική κίνηση στην Ελλάδα.

Ήταν φανερό η συγκίνηση του όταν παλιοί του συνεργάτες εξεθείαζαν το πολυμερές έργο του. Ακόμα περισσότερο φάνηκε η συγκίνησή του, όταν ανέβηκε στο βήμα για να ευχαριστήσει τους παρευρισκόμενους.

Ένα μεγάλο μέρος από την πλούσιο βιβλιοθήκη του edώρισε στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

Αυτός ήταν ο Δημήτριος Πάνος. Υπόδειγμα φιλεργίας μέχρι των γηρατειών, δραστήριος, ακούραστος εργάτης του πνεύματος, υπέροχος Ηπειρώτης, γαλήνιος, ήσυχος.

Ας είναι ελαφρό το χώμα της Αττικής γης που τον σκεπάζει.

Νικόλ. Ρεμπέλης

ριανούς και φίλους είναι ότι η Δροσοπηγή είναι ένας ξεχασμένος παράδεισος της χώρας μας ένα μπαλκόνι δροσιάς και ψυχικής γαλήνης που θα πρέπει να αντέξει στον χρόνο.

Η Αδελφότητα και η Κοινότητα φροντίζουν για μια υποδομή τέτοια που και εμείς οι ντόπιοι να χαιρόμαστε και ο ξένος που θα έρθει να μπορεί να βρίσκει τα στοιχειώδη για να απολαύσει αυτό το θέρετρο της ομορφιάς. Ας ευχηθούμε του χρόνου καλύτερα.

Χρήστος Τσιγκούλης

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Ειδήσεις, σχόλια και κρίσεις

Οι μήνες Ιούλης και Αύγουστος είναι οι πιο θερμοί μήνες. Θερμοί από άποψη θερμοκρασίας (φέτος το παράκανε και σε ένταση και σε διάρκεια) αλλά και από άποψη πανηγυριών και εκδηλώσεων.

Σε πολλές περιπτώσεις οι διάφορες καλοκαιρινές πολιτιστικές εκδηλώσεις συνδυάστηκαν με τα καθιερωμένα πανηγύρια.

- Στις 20 Ιούλη πανηγύρισαν το Μάζι και η Οξυά. Στη Φούρκα, όπως κάθε χρόνο έγιναν γιορτές στη μνήμη της γυναίκας της Πίνδου και των πεσόντων στις μάχες του 1940. Το πρωί στον Αη Λιά έγινε επιμνημόσυνη δέηση. Παραβρέθηκαν: ο κ. Νομάρχης Ιωαννίνων, ο Στρατηγός, Δ/τής της Αστυνομίας, οι βουλευτές Γκλίναβος και Γεωργιάδης, οι τοπικές αρχές και πλήθος κόσμου. Μετά την αναπαράσταση στο ιστορικό ύψωμα, όλος ο κόσμος κατέβηκε στο χωριό Φούρκα όπου έφαγαν σε κοινό τραπέζι όλοι και χόρεψαν.

- Με πολύ κέφι και πλήθος κόσμου έγιναν τα πανηγύρια στις 26 - 27 Ιούλη στο Πεκλάρι, Κεράσοβο και Καστάνιανη.

- Στις 6 Αυγούστου πανηγύρισε η Κλειδωνιά.

Ο νεοσύστατος πολιτιστικός Σύλλογος του χωριού έκανε και λαχειοφόρο αγορά με διάφορα δώρα.

- Στις 7-8 πανηγύρισε η Καλλιθέα. Το βράδυ άρχισε το χορό ο χορευτικός όμιλος Καλλιθέας με άψογη εμφάνιση.

Η προσπάθεια του γυμναστή Παναγ. Ντίνου απέδωσε και μακάρι τέτοιες προσπάθειες να γίνονται σ' όλα τα χωριά και να μην είναι παροδικές.

- Παράλληλα με το πανηγύρι, οι παραγωγοί της Καλλιθέας παρουσίασαν και έκθεση γεωργικών προϊόντων (ποικιλίες ροδακίνων, καρπούζια, καλαμπόκια κ.ά.)

Έμπρακτα οι φιλόπονοι κάτοικοι της Καλλιθέας αποδείχνουν ότι είναι και πρω-

τοπόροι στα γεωργικά και προοδευτικοί.

- Το δεκαπεντάγουστο πανηγύρισαν πολλά χωριά, όπως η Στράτσιανη, η Πλαγιά, το Κάντσικο (όπου ήταν και συνεργείο της ΕΡΤ) και στα χωριά της Λάκκας Αώου.

- Την 16-8 η ΕΡΤ 1 στην εκπομπή Δημοτική μουσική (8,30 μμ.) πρόβαλε ντοκυμαντέρ με χορούς και τραγούδι από την Κόνιτσα και στιγμιότυπα από τη ζωή των μαστόρων στο Κεράσοβο. Κατά κοινή εκτίμηση ήταν ένα καλοτραβηγμένο ντοκυμαντέρ που θα συμβάλει στην προβολή της Κόνιτσας.

- Στα πλαίσια του κοινωνικού τουρισμού φιλοξενήθηκαν μες στο καλοκαίρι αρκετές εκατοντάδες Μακεδόνων κυρίως, που είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν την πόλη μας και τις γύρω περιοχές.

Οι επισκέπτες διέμεναν στη Μαθ. Εστία και πολλές φορές η ορειβ. ομάδα τους έδειξε έγχρωμες διαφάνειες. (σλάιτς) από τις φυσικές ομορφιές της περιοχής μας. Έφυγαν πολύ ευχαριστημένοι από την φιλοξενία και τις ομορφιές του τόπου μας.

- Πολιτιστικές εκδηλώσεις εκτός από τα δικά μας χωριά έγιναν και στις γειτονικές επαρχίες Ζαγορίου και Πωγωνίου. Στο Ζαγόρι από 4-13 Αυγούστου και σε διάφορα χωριά.

Στο Πωγώνι, έγινε αναπαράσταση του Πωγωνήσιου γάμου στο Δελβινάκι την 11-8. Το προηγούμενο βράδυ έγινε γλέντι στο Χάνι Δελβινακίου με συμμετοχή αλβανικών μουσικών συγκροτημάτων.

- Με λαμπρότητα γιορτάστηκε η μνήμη του Εθναπόστολου Παστροκοσμά στην Κόνιτσα. Από την παραμονή η αγορά έκλεισε μια ώρα νωρίτερα και σημαιοστολήστηκε. Πολύς κόσμος παρακολούθησε τη λιτανεία και το πρωί έγινε πανηγυρική λειτουργία στον ομώνυμο Ναό. Η λειτουργία αναμεταδόθηκε και από το ραδιοσταθμό Κέρκυρας.

- Στις 23-8, αντιπρόσωποι της Ένωσης συναιτερισμών Ιωαννίνων επισκέφθηκαν τη γειτονική Αλβανία. Μεταξύ των άλλων

ήταν και ο Δήμαρχος Κόνιτσας και άλλοι Κονιτσιώτες.

- Οι πυρκαγιές που ρήμαξαν και φέτος χιλιάδες στρέμματα δασών στη χώρα μας, δεν άφησαν άθικτη την επαρχία μας. Έτσι, φωτιές είχαμε στους πρόποδες του Σμόλικα (μεταξύ Κερασόβου και Πουρνιάς) στη Βασιλίτσα και στο Γράμμο.

- Από πυρκαγιά απειλήθηκε και όλο το χωριό Αγ. Βαρβάρα. Κάηκαν τα σπίτια των: Κων/νου Διονύση, Κοσμά και Παναγιώτη Τρέσκα. (στις 25-8). Πυροσβεστικό όχημα έφτασε στον τόπο της φωτιάς αρκετά αργά γιατί η έδρα της πυροσβεστικής είναι

στα Γιάννινα. Βέβαια αν είχε έδρα στην Κόνιτσα θα μπορούσε να φτάνει στα χωριά πιο γρήγορα.

Από το συντηρητή του Σταδίου - Γυμναστηρίου στην Κόνιτσα, Παύλο Σιέρρα, φυτεύτηκαν αρκετές λεύκες και ιτιές γύρω στο στάδιο. Με το συχνό πότισμα επέζησαν και σε λίγα χρόνια θα ομορφαίνουν το στάδιο και τον καινούριο συνοικισμό. Είναι καλύτερο, να φυτεύει κανείς ένα δέντρο και να το ποτίζει, παρά εκατό και να μένουν απότιστα. Γιατί από τα απότιστα είναι ζήτημα αν φυτρώσει ένα...

Από την έκθεση γεωργικών προϊόντων Καλιθέας

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις: Στις 12-7 ο Κώστας και η Μαίρη Στέφου απόχτησαν κοριτσάκι.

Βαφτίσεις: Το αγοράκι του Στέφανου και της Λίτσας Στέφου βάφτισε στις 18-8 η Χαρούλα Χατζηθεοδώρου, δίνοντάς του το όνομα Γεώργιος...

- Η Αργυρώ Παπαθεμιστοκλέους βάφτισε την κορρούλα του Γιάννη και της Μαρίας Στεργίου. Όνομα της νεοφώτιστης, Ασημούλα.

- Στις 17-8 ο Στάθης Τσιριμώκος βάφτισε την κόρη του Βασίλη και της Πούλιας Χουρσάν.

- Την ίδια μέρα η Οσία Κ. Τσινασλάν βάφτισε το γιό του Βαγγέλη και της Χριστίνας Μάνου. Όνομα Νικόλαος.

Αρραβώνες:

- Στις 13-7 αρραβωνιάστηκαν ο Βασ. Σπανός από την Πηγή με τη Στέλλα Γ. Βαγενά.

- Στις 17-7 αρραβωνιάστηκε στη Ρόδο ο Βασίλης Κ. Κυρίτσης με τη Δέσποινα Κοκάρη.

Γάμοι:

- Στις 7-7 έγιναν οι γάμοι του Κων. Φατέ και της Παρθένας Αμανατίδου από το Καπνόφυτο Σιδηροκάστρου.
- Στις 13-7 παντρεύτηκαν στην Καλόβρυσση, ο Δώρης Κολόκας με τη Λίτσα Μπάτση.
- Στις 14-7 ο Κώστας Γκίκας με τη Δήμητρα Μιχαλοπούλου από Πυξαριά, στον Αγ. Νικόλαο Κόνιτσας.
- Στις 15-7 ο Δημ. Ευαγγέλου από την Καλλιθέα με τη Δήμητρα Στράτου από Κόνιτσα.
- Στις 20-7 ο Ευθύμιος Στ. Πασιάς στην Ηλιόραχη με την Φρειδ. Α. Νούτσου από το Κεφαλοχώρι
- Στις 4-8 ο Σπύρος Παπαβασιλείου με την Άννα Γ. Σκούπρα.
- Στις 17-8 η Χριστίνα Γ. Παπαχριστίδου με το Δήμο Τσολακούδη στα Γιανιτσά.

Θάνατοι:

- Στις 4-6-85 σκοτώθηκε ο γιός του συμπατριώτη και φίλου του περιοδικού μας Γ. Ταπεινόπουλου, Σωτήρης στο 21 χλμ. της οδού Θεσσαλονίκης - Μουδανιών (ο πρώτος νεκρός στο νιόφτιαχτο δρόμο).
- Στις 5-8 πέθανε στο χωριό Πάδες η Δέσποινα Κυριάκη 95 χρονών.
- Στο ίδιο χωριό πέθανε στις 14-8 ο αρχίατρος Νικ. Γιάκας, πρώην μέλος της συντακτικής επιτροπής του περιοδικού μας.
- Στις 14-8 πέθανε η Βασιλική, χήρα Κ. Ρούση 55 χρόνων και ο Γ. Καραγιώργος.
- Βρέθηκε πνιγμένος σε θαλάσσια περιοχή των Πατρών ο Μήσιος Γεώργιος 33 χρόνων. Κατάγονταν από το Παλιοσέλι και έμενε στο Αγρίνιο.
- Στις αρχές Αυγούστου άγριο έγκλημα διέπραξε στην Πυξαριά ο Ζήσης Θ. Κιτσάτης σκοτώνοντας τη γυναίκα του Σταθούλα 42 χρόνων με κυνηγητικό όπλο.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ — ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Μπελθικιώτης Παύλος, Αυστραλία, Δολάρια 20	
Χατζηρούμπης Γιώργος, Αυστραλία, Δολάρια 20	
Δήμου Γιάννης, Αυστραλία, Δολάρια 20	
Δήμου Βαγγέλης, Αυστραλία, Δολάρια 20	
Σπανός Γιάννης, Αυστραλία, Δολάρια 20	
Βόσιος Βασίλης, Κύπρος, Λίρες 5	
Χατζής Δημήτριος, Γερμανία, Δρχ. 3.000	
Ζιώγας Βασίλης, Η.Π.Α Δρχ. 2.600	
Τσάνος Νίκος, Ιταλία Δρχ. 2.000	
Ζήκας Κωνσταντίνος, Γερμανία Δρχ. 2.500	
Ψαρράς Αχιλλέας, Αυστραλία Δρχ. 2.000	

ΠΗΡΑΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ — ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

	Δρχ.
Νάκος Στέφανος, Κιάτο	2.000
Τσίλης Δημήτριος, Αθήνα	2.000
Μαργαρίτης Κυριάκος, Λάρισα	1.500
Καλτσούνης Πανταζής, Αθήνα	1.000
Νότης Δημοσθένης, Βρυσσώρι	1.000
Χριστοδούλου Λευτ., Ηγουμενίτσα	1.000
Τσιαλιαμάνης Βασίλης, Κόνιτσα	1.000
Ζώη Άννα, Αθήνα	1.000
Κεφάλας Θεόδωρος, Ηλιόραχη	1.000
Γκότζος Δημήτριος, Αθήνα	1.000
Γεωργιάδης Χαράλ. Ιωάννινα	1.000
Γαζώνας Βαγγέλης, Σουφλί	1.000
Κυρίτσης Σωτήρης, Αθήνα	1.000
Λάμπας Δημήτριος, Ηλιόραχη	1.000
Γκότζος Αλέκος	Κόνιτσα